

Fødevareøkonomisk Institut

Serie B nr. 88

Økonomien i landbrugets driftsgrene 2003

Economics of
Agricultural Enterprises
2003

København 2004

**Signatur-
forklaring**

- Nul eller mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
- ... Oplysning foreligger ikke
- Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie. Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Symbols

- Nil or less than half the final digit shown
- Not applicable
- .. Available information not conclusive or not disclosable
- ... Data not available
- Horizontal or vertical line indicates break in series, which means that data before and after break in series are not fully comparable

Due to rounding, the figures given for individual items do not necessarily add up to the corresponding totals shown.

Indholdsfortegnelse:

Forord	4
Driftsgrenenes økonomi 2003.....	5
Konventionelle bedrifter.....	5
Salgsafgrøder.....	5
Grovfoder	8
Kvæg	9
Svin.....	11
Fjerkræ og mink	13
Omkostningsstrukturen.....	14
Driftsgrensbidrag.....	15
Omlagte økologiske bedrifter	15
Korn.....	16
Grovfoder	17
Mælkeproduktion	18
Flerårsoversigt – alle heltidsbedrifter	19
Tabelfortegnelse:	21
Grundmateriale og beregningsmetoder.....	53
Regnskabsmateriale.....	53
Beregning af driftsgrensdata.....	54
Økologiske bedrifter – sammenligningsgrupper og grupperinger.....	55
Ordforklaring.....	56
English Abstract	64

Forord

Driftsgrensstatistikken, Serie B, er udarbejdet på grundlag af det repræsentative materiale vedrørende **heltidslandbrug**, som indgår i instituttets Landbrugsregnskabsstatistik 2003, Serie A nr. 88 og Regnskabsstatistik for økologisk jordbrug 2003, Serie G nr. 8. I serie A og G er redegjort for bedrifternes samlede økonomi, mens hovedformålet her er at belyse de enkelte driftsgrenes økonomi, herunder at vise fordelingen af de samlede omkostninger på de enkelte driftsgrene.

Resultaterne i driftsgrensstatistikken B tilgodeser i højere grad behovet for oplysninger om landbrugserhvervet, end de tjener egentlige driftsvejledningsmæssige formål. Til statistikken er der udviklet modeller til beregning af den interne omsætning samt til fordeling af indsatsfaktorer og omkostninger på de enkelte driftsgrene. Ved fordelingerne er der endvidere benyttet normal og øvrigt talmateriale fra landboorganisationerne

Variabelnumrene i tabellerne henviser til en ordforklaring bagest i publikationen. Ordforklaringen giver en supplerende beskrivelse af indholdet af variablene samt en oversættelse til engelsk. Der kan læses mere om de enkelte variable og driftsgrene i *Grundmateriale, beregningsmetoder og fordelingsprincipper* på instituttets hjemmeside. Her er endvidere mere detaljerede tabeller og tidsserier. Se www.foi.dk under Data og statistik, Landbrugets driftsgrene.

Bearbejdningen af regnskabsmaterialet er foretaget af Statistisk Afdeling, hvor Mona Kristoffersen har stået for fordelings- og tabelprogrammer, samt sammen med Inger Larsen, Peter Vig Jensen og Rasmus A. Nielsen har varetaget analyserne med henblik på ajourføring af fordelingsnøgler og i den forbindelse kontrol og rettelse af driftsgrensregnskaberne. Endelig har Bitten Petterson stået for tekstbehandling og layout. Arbejdet er koordineret af Mona Kristoffersen, som sammen med kontorchef Vøgg Løwe Nielsen har redigeret publikationen.

Fødevarerøkonomisk Institut, december 2004

Søren E. Frandsen

Driftsgrenenes økonomi 2003

Stigning i lønningsevne for korn og specialprodukter, fortsat fald for svin

Driftsgrensstatistikken for de konventionelle bedrifter viste en stigning i lønningsevnen pr. arbejdstime for korn i forhold til året før, mens svin igen faldt. Dette skyldtes bedre udbytte og højere priser for korn og fortsat lave svinepriser. Andre salgsafgrøder viste en kraftig stigning i lønningsevnen pr. arbejdstime, mens mælkeproduktionen havde en uændret lønningsevne pr. arbejdstime.

Økologisk kornproduktion gav den bedste lønningsevne

Driftsgrensstatistikken for de omlagte økologiske bedrifter med kornproduktion viste en bedre lønningsevne pr. arbejdstime end de tilsvarende konventionelle bedrifter. Forskellen inden for kornproduktionen skyldtes en højere afregningspris på økologisk korn, mens omkostningerne i alt kun var lidt lavere for økologerne end tilsvarende konventionelle bedrifter.

Økologisk mælkeproduktion gav højere lønningsevne

De økologiske mælkeproducenter havde en lidt højere lønningsevne pr. arbejdstime end de tilsvarende konventionelle. Der var en tydelig størrelsesøkonomisk effekt på de økologiske mælkebedrifter, idet de store besætninger havde en dobbelt så høj lønningsevne som de mindre økologiske mælkebedrifter.

Konventionelle bedrifter

Salgsafgrøder

Lønningsevne for korn steg – bedst på Øerne

Lønningsevnen for kornproduktion blev på 4 kr. pr. time i 2003, dvs. den under ét steg med 50 kr. pr. time i forhold til 2002, jf. tabel 1.2. Lønningsevnen var fortsat negativ med 7 kr. pr. time i Jylland, mens den var 23 kr. pr. time på Øerne. Produktionsværdien steg 9 pct., mens omkostningerne i alt kun steg 1 pct.

Produktionsværdien for korn steg primært pga. højere priser, men også pga. et lidt højere udbytte. Samtidig steg hektartilskuddet kun med 6 kr. pr. ha, jf. tabel I. Omkostninger i alt steg

med 101 kr. Det skyldtes en stigning i omkostninger III (de faste omkostninger), mens omkostninger I og II (de variable omkostninger) faldt, jf. tabel 1.2.

Tabel 1 Tilskud til planteproduktion, 2002 og 2003

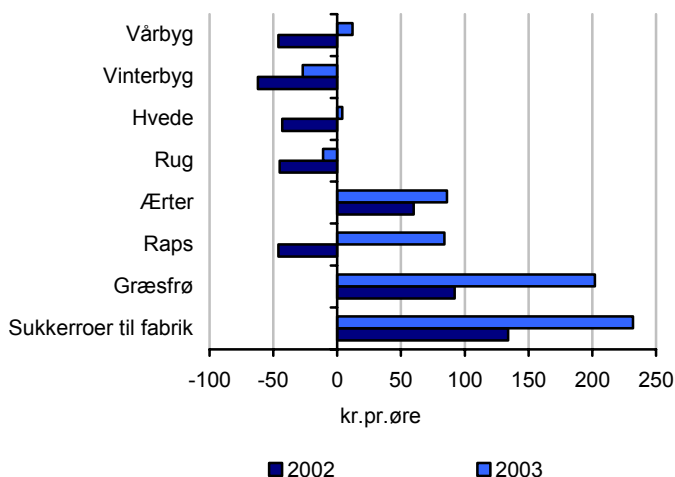
	2002	2003
	----- kr. pr. ha -----	
Korn	2 372	2 378
Ærter til modenhed	2 730	2 736
Raps	2 372	2 378
Braklægning	2 372	2 378

Kilde: Jordbrugets prisforhold 2003

Bedre lønningsevne end i 2002 for planteproduktionen

I 2003 blev lønningsevnen pr. arbejdstime for de enkelte kornarter betydelig bedre end i 2002, jf. figur 1 og tabel 2. Den ringeste lønningsevne havde vinterbyg med -27 kr. pr. arbejdstime, mens rug, hvede og vårbyg lå på hhv. -11 kr., 4 kr. og 12 kr. pr. time.

Figur 1 Lønningsevne, udsnit af salgsafgrøder, konventionellebedrifter, 2002 og 2003

Kilde: Tabel 2 og 4

For ærter steg lønningsevnen pr. time med 26 kr. til 86 kr., mens lønningsevnen for raps steg til 84 kr., og for brak faldt den yderligere til -241 kr.

Græsfrø, kartofler og sukkerroer til fabrik gav betydelig bedre lønningsevne end korn

Græsfrø, kartofler og sukkerroer til fabrik opnåede en klart højere lønningsevne pr. time end kornarterne, jf. figur 1 og tabel 4. Lønningsevnen for græsfrø steg kraftigt med 110 kr. til 202 kr. pr. time. Græsfrø er dog en meget uhomogen driftsgren, som har en stor spredning i resultaterne for de enkelte ejendomme. Spisekartofler mv. havde en lønningsevne på 191 kr. pr. time, mens industrikartofler og sukkerroer til fabrik havde en lønningsevne på 228 kr. og 232 kr., jf. tabel 4. Dette skyldtes primært en bedre produktpris, samt for sukkerroer til fabrik også et bedre høstudbytte end i 2002.

Tabel II Vårbyg, hvede, ærter og raps, konventionelle bedrifter, 2003

	Vårbyg	Hvede	Ærter	Raps
	----- gns. pr. ha -----			
Høstudbytte, hkg	52	71	42	35
Arbejdsindsats, timer	11,1	13,4	12,1	11,8
Produktionsværdi, kr.	7 731	9 193	7 643	8 332
Omkostninger i alt, kr.	9 062	10 903	8 200	8 898
Nettooverskud, kr.	-1 331	-1 710	-558	-565
do. 2002	-2 011	-2 381	-839	-2 074

Kilde: Tabel 2 og 4

Tabel III Kartofler og roer til fabrik, konventionelle bedrifter, 2003

	Spisekartofler mv.	Industri-kartofler	Sukkerroer til fabrik
	----- gns. pr. ha -----		
Høstudbytte, hkg	260,6	376,2	99,1
Arbejdsindsats, timer	56,0	39,3	35,3
Produktionsværdi, kr.	31 600	25 490	22 417
Omkostninger i alt, kr.	28 161	21 808	18 872
Nettooverskud, kr.	3 440	3 683	3 544
do. 2002	-730	3 449	195

Kilde: Tabel 2 og 4

Nettooverskud afledt af EUs landbrugsordninger

Kartofler og sukkerroer til fabrik havde over dobbelt så høje omkostninger i alt pr. ha som korn, ærter og raps, jf. tabel II og III, hvilket skyldes, at kartofler og sukkerroer til fabrik er meget arbejdsintensive. De høje omkostninger opvejes af den høje produktionsværdi. Nettooverskuddet var positivt for frø, kartofler og sukkerroer til fabrik i 2003, mens det var negativt for de øvrige salgsafgrøder, jf. tabel II, III og tabel 2 og 4. Nettooverskuddet for industrikartofler og sukkerroer til fabrik skal ses i sammenhæng med EU's landbrugsordninger.

Højest lønningsevne på lerjord

Produktionsværdien for vårbyg er traditionelt højere for lerjord end for de andre jordtyper, jf. tabel 3. Til gengæld er omkostningerne også lidt højere. Lønningsevnen pr. time afspejlede også dette billede i 2003. Kapitalindsatsen (landbrugsaktiver, primo) var væsentlig højere for lerjord end for de andre jordtyper. Således skulle vårbyg dyrket på lerjord forrente over hhv. 14.000 kr., 19.000 kr. og 25.000 kr. mere pr. ha end vårbyg dyrket på blandet jord, finsand og grovsand. Nettooverskuddet var negativt for alle jordtyper.

De billigste FE var majs

Grovfoder

Majs havde de mindste nettoomkostninger på 112 øre pr. foderenhed (FE), mens helsæd og foderroer havde de højeste nettoomkostningerne, hhv. 171 øre og 169 øre pr. FE, jf. tabel IV. Nettoomkostninger på FE i sædskiftegræs og vedvarende græs var hhv. 122 øre og 149 øre pr. FE. Udbyttet i helsæden var dog uden efterafgrøder, så afhængig af udnyttelsen af marken efter høst af helsæden vil prisen på FE pr. ha falde.

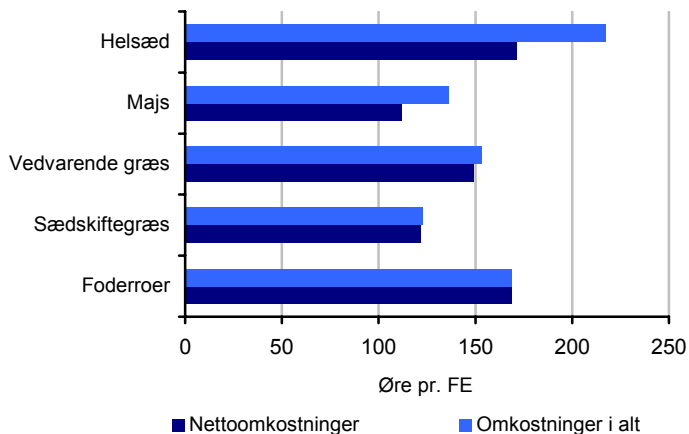
Foderroer er den mest omkostnings- og arbejdstunge afgrøde, da der anvendes betydelig flere arbejdstimer pr. FE til denne end til de øvrige grovfoderafgrøder.

Tabel IV Grovfoderafgrøder i konventionelle bedrifter, 2003

	Foder- roer	Sæd- skifte- græs	Vedv. græs	Majs	Hel- sæd
----- gns. pr. ha -----					
Høstudbytte, FE	12 813	6 861	3 055	9 436	5 122
Arbejdsindsats, timer	39,3	6,9	3,5	9,3	9,0
Omkostninger i alt, kr.	21 671	8 426	4 671	12 865	11 099
Nettoomkostninger	21 631	8 391	4 544	10 547	8 781
----- øre pr. FE -----					
Tilskud	-	1	4	25	45
Nettoomkostninger	169	122	149	112	171

Kilde: Tabel 5

En fjernelse af tilskud til grovfoderproduktion i 2003 vil betyde, at helsæd ville have været 26 pct. dyrere pr. FE og dermed den klart dyreste FE, jf. figur 2.

Figur 2 Grovfoder, omkostninger inkl. og ekskl. tilskud i konventionelle bedrifter, 2003

Kilde: Tabel 5

Lønningsevnen pr. time uændret for køer

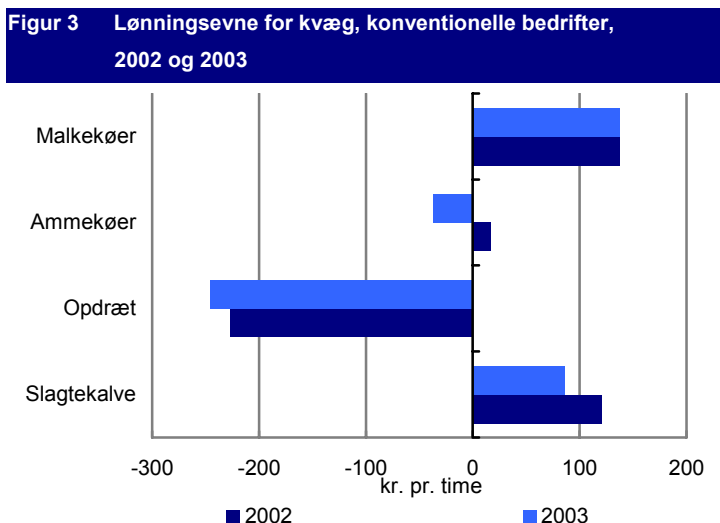
Kvæg

Lønningsevnen for malkekøer blev 138 kr. pr. time, jf. figur 3, dvs. det samme som i 2002. Dette skyldtes, at produktionsværdien faldt med 97 kr., mens omkostninger i alt steg med 61 kr. samtidig med at arbejdsindsatsen faldt med 1,2 time pr. årsko.

Ammekøer og opdræt havde en negativ lønningsevne på henholdsvis -37 kr. og -246 kr. pr. time, som primært skyldtes lavere tilskud og højere omkostninger i alt. Lønningsevnen for slagtekalve faldt fra 121 kr. pr. time til 86 kr. pr. time, hvilket skyldes et fald i produktionsværdien og en lille stigning i omkostninger i alt.

Færre timer pr. ko i de store besætninger

I de større besætninger med malkekøer anvendes færre arbejdstimer pr. ko end i de mindre størrelsesgrupper, jf. tabel V, hvilket må henføres til stordriftsfordele. Samtidig anvender de mindre størrelsesgrupper mere af det arbejdstunge grovfoder foderroer, jf. tabel 7.1.

Kilde: Tabel 6.2

Højere lønningsevne i store besætninger

I de små besætninger var omkostninger i alt højest, hvilket primært skyldtes det højere arbejdsforbrug, jf. tabel 7.1 og 7.2. Produktionsværdien var nogenlunde ens for de mellemstore besætninger, dog var den lavest for de små besætninger og de helt store besætninger. Derfor ses generelt en højere lønningsevne pr. time i de store besætninger end i de små besætninger. Imidlertid er spredningen i resultaterne indenfor størrelsesgrupperne også betydelig.

Tabel V Malkekøer, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2003

	antal køer					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
	----- gns. pr. ko -----					
Mælk, kg EKM pr. ko	7 300	8 221	8 150	8 332	7 996	8 021
Arbejdsindsats, timer	53,9	42,1	35,3	32,4	29,7	36,6
Produktionsværdi, kr.	17 594	20 379	20 199	20 525	19 494	19 710
Omkostninger i alt, kr.	20 792	20 372	19 542	19 363	18 230	19 415
Nettooverskud	-3 198	7	657	1 162	1 264	295
Lønningsevne, kr/time	75	132	146	167	168	138

Kilde: Tabel 7.1 og 7.2

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Svin

Negativ lønningsevne for både søer og smågrise og for slagtesvin

Lønningsevnen for søer og smågrise blev -6 kr. pr. time i 2003 mod 106 kr. pr. time i 2002, jf. tabel 9 og tabel VI. Slagtesvin gav en negativ lønningsevne på -75 kr. pr. time i 2003, hvilket er et fald i lønningsevnen på 61 kr. pr. time i forhold til 2002. Den kraftigt faldende lønningsevne skyldtes de lave afregningspriser på smågrise og slagtesvin.

Antal produceret smågrise pr. årssø gav forskellen

Omkostningerne i alt for søer og smågrise var stort set ens i alle størrelsesgrupperne, men jo større besætning desto højere produktionsværdi, jf. tabel VI. Baggrunden for denne forskel er antal producerede smågrise pr. årssø, hvor de store besætninger havde flere smågrise pr. årssø. Men alle størrelsesgrupper havde et negativt nettooverskud. Indenfor de enkelte størrelsesgrupper er der en betydelig spredning.

Tabel VI Søer inkl. smågrise, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2003

	----- antal søer -----					Hele landet
	50 - 99	100 - 149	150 - 249	250 - 349	350+	
	----- gns. pr. sø -----					
Producerede smågrise	20,4	21,1	21,8	22,6	22,9	22,3
Produktionsværdi, kr.	5 634	6 251	6 534	6 846	7 198	6 843
Omkostninger i alt, kr.	8 303	8 330	8 410	8 229	8 318	8 317
Nettooverskud, kr.	-2 669	-2 079	-1 876	-1 383	-1 120	-1 474
Lønningsevne, kr./time	-68	-43	-37	-12	27	-6

Kilde: Tabel 9 samt www.foi.dk

Slagtesvin gav negativ lønningsevne pr. time for alle besætningsstørrelser

Nettooverskuddet var negativt i alle størrelsesgrupper af slagtesvinebesætningerne, og der var ingen grupper, der havde en positiv lønningsevne pr. time. Produktionsværdien var næsten ens for alle størrelsesgrupper, men jo større besætning desto mindre omkostninger i alt, jf. tabel VII. Indenfor de enkelte størrelsesgrupper er der en betydelig spredning.

Tabel VII Slagtesvin, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2003

	----- Antal producerede slagtesvin -----					Hele landet
	500 - 1499	1500- 2499	2500- 3999	4000- 5999	6000 +	
	----- gns. pr. svin -----					
Arbejdsindsats, timer	0,52	0,45	0,39	0,36	0,29	0,36
Produktionsværdi, kr.	349	346	335	340	337	340
Omkostninger i alt, kr.	483	446	427	413	386	414
Nettooverskud, kr.	-134	-101	-92	-74	-49	-75
Lønningsevne, kr./time	-128	-91	-101	-76	-37	-75

Kilde: Tabel 9 samt www.foi.dk

Antal smågrise pr. årssø uændret

Antallet af sobesætninger med smågrise faldt 12 pct., mens den gennemsnitlige besætningsstørrelse steg med 5 årssøer til 234 årssøer, jf. tabel 9. Samtidig producerede besætningerne i gennemsnit 90 flere smågrise, mens antallet af producerede smågrise pr. årssø var uændret 22 styk. Antallet af slagtesvinebesætninger faldt med 7 pct., mens antallet af producerede slagtesvin pr. besætning steg 8 pct. Dermed blev der produceret 207 slagtesvin flere pr. besætning.

Fjerkræ og mink

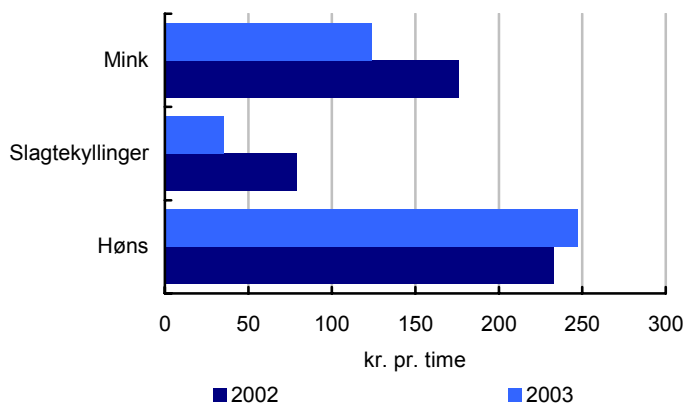
Lønningsevnen steg for høns, faldt for slagte- kyllinger...

Lønningsevnen for høns steg, mens den faldt for slagtekyllinger, jf. figur 4. De relativt små antal bedrifter i stikprøverne og forskellige produktionsformer giver imidlertid ikke en sikker statistisk mulighed for at gå dybere ned i årsagerne. Bl.a. har antallet af hønniker i hønsehølden påvirket tallene betydeligt for 2003.

...og for mink

Lønningsevnen for mink var 124 kr. pr. time mod 176 kr. i 2002. Det skyldtes den lavere pris på skind i 2003, selv om omkostningerne i alt stort set var uændret, jf. tabel 9.

Figur 4 Lønningsevne for fjerkræ og mink, konventionelle bedrifter, 2002 og 2003

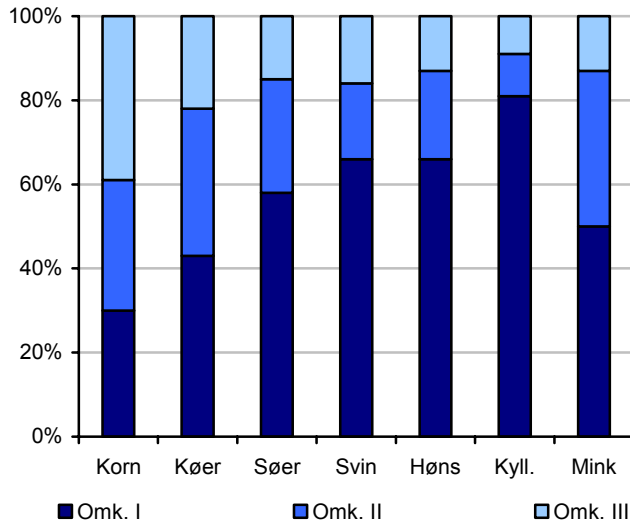

Kilde: Tabel 9

Omkostningsstrukturen

Omkostningsstrukturen for svin og fjerkræ kendetegnes ved at omkostninger I (variable omkostninger) udgør den største andel af omkostningerne, for slagtekyllinger udgør de over 80 pct. af de samlede omkostninger, jf. figur 5. Omkostninger II, som overvejende er aflønning af arbejdskraft, udgør en større andel af omkostningerne hos mink, mens omkostninger III er størst i kornproduktionen, jf. figur 5.

Figur 5 Omkostningssammensætning for udvalgte driftsgrene, pct.

Kilde: Tabel 1.2, 6.2 og tabel 9

Driftsgrensbidrag

Med henblik på at belyse driftsgrenenes relative bidrag til produktionsværdien samt forbrug af forskellige ressourcer er der beregnet ”driftsgrensbidrag” i tabel 10-14. Opgørelsen viser situationen for en konventionel gennemsnitsbedrift i heltidslandbruget, samt for undergrupper heraf.

Lidt større dækningsbidrag pr. bedrift

Det gennemsnitlige dækningsbidrag I pr. bedrift blev i 2003 opgjort til 1.178.000 kr., hvilket er en stigning på 2 pct. i forhold til 2002. Dette skyldtes en lidt større stigning i produktværdien end i omkostninger I. Strukturudviklingen fortsætter og den gennemsnitlig bedrift blev igen større, således var arealet på 103,3 ha i år 2003 mod 97,9 ha i 2002.

Produktionen af svin bidrog med negativ lønningsevne

De relative bidrag i 2003 til en række hovedposter er vist i tabel 10.1. Heraf fremgår, at produktionen af kvæg og grovfoder stod for 35,4 pct. af arbejdsindsatsen og 26,2 pct. af landbrugsaktiverne, men bidrog med 62,8 pct. af lønningsevnen. Produktionen af svin stod for 26,7 pct. af arbejdsindsatsen og 20,6 pct. af landbrugsaktiverne, men gav en negativ lønningsevne. Af den relative fordeling af direkte tilskud ses, at den største andel af tilskuddet tilfaldt korn, ærter, raps og brak og dernæst kvæg og grovfoder.

Omlagte økologiske bedrifter

I tabel 15.1-18.2 vises resultaterne for omlagte økologiske bedrifter, samt for sammenligningsgrupper af konventionelle bedrifter. Valgkriterierne for sammenligningsgrupperne er landmandens alder og størrelsen af den udvalgte driftsgren på bedriften, således at forskelle mellem de opnåede økonomiske resultater primært kan henføres til produktionsformen.

Korn

Lønningsevnen for økologisk korn næsten uændret

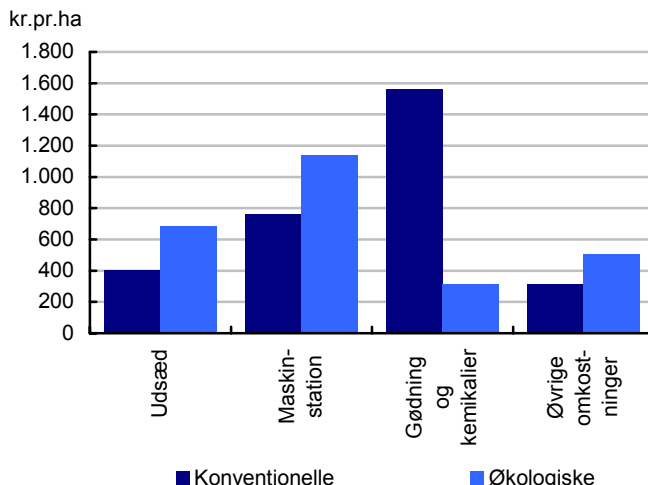
Lønningsevnen for økologisk korn steg med 2 kr. til 63 kr. pr. time i 2003. Det skyldtes stort set uændret produktpris og udbytte og kun en meget lille stigning på knap 4 pct. i omkostningerne i alt, jf. tabel 15.1 og 15.2.

De økologiske bedrifter opnåede med 39,5 hkg pr. ha et udbytte i 2003, der var 17,5 hkg mindre pr. ha end i den tilsvarende sammenligningsgruppe af konventionelle bedrifter, jf. tabel 15.1. I kraft af højere priser og generelle tilskud blev den samlede produktionsværdi 602 kr. pr. ha højere for økologisk bedrifter, jf. tabel 15.2. Nettooverskuddet var negativt for begge produktionsmetoder, men det var 949 kr. bedre pr. ha for den økologiske kornproduktion end for den konventionelle produktion. Lønningsevnen pr. time for økologisk kornproduktion var 63 kr. pr. ha, mens den var -13 kr. pr. ha for konventionel korn dyrkning.

Variable omkostninger afspejler dyrkningsform

Forskellen mellem produktionsformerne ses især ved de variable omkostninger. Konventionelle bedrifter anvendte knapt halvdelen af deres variable omkostninger på i alt 3.174 kr. pr. ha til gødning og kemikalier og knap en fjerdedel på maskinstation, jf. figur 6. De økologiske bedrifter, som havde variable omkostninger på i alt 2.641 kr. pr. ha, brugte en større andel på maskinstation og udsæd end de konventionelle, men til gengæld kun 12 pct. på gødning. Fordelingen af de variable omkostninger illustrerer således forskellene i dyrkningsformerne.

Figur 6 Fordeling af variable omkostninger ved kornproduktion, 2003

Kilde: Tabel 15.2

Lønningsevnen højst for økologisk korn

Vårbyg er den kornart, der er mest udbredt på både de økologiske og konventionelle bedrifter, jf. tabel 15.1, mens der dyrkes mere rug og havre og andet korn på de økologiske bedrifter i forhold til de konventionelle, men lidt mindre hvede. Lønningsevnen for de økologiske bedrifter med vårbyg, hvede og rug var henholdsvis 46 kr., 67 kr. og 81 kr. pr. time, jf. tabel 16, mens det for de konventionelle sammenligningsbedrifter var henholdsvis 0 kr., -8 kr. og -30 kr. pr. time.

Grovfoder dyrest hos økologerne

Grovfoder

Grovfoderproduktionen på de økologiske bedrifter har en anden struktur end på konventionelle bedrifter. Arealet med sædskiftegræs var en tredjedel større på de økologiske bedrifter end på de tilsvarende konventionelle kvægbedrifter, jf. tabel 17. I alt anvendes der næsten dobbelt så meget areal med græs pr. årsko på de økologiske som på de konventionelle bedrifter, jf. tabel 18.1. Nettoomkostningerne for sædskiftegræs og helsæd var højere pr. FE på de økologiske bedrifter end på de konventionelle, jf. tabel 17. Høstudbyttet på de økologiske bedrifter lå en del under de

konventionelle, så selvom økologerne havde lavere variable omkostninger pr. ha, blev de økologiske FE de dyreste.

Mælkeproduktion

Færre, men større besætninger

Antallet af omlagte økologiske mælkeproducenter faldt for andet år i træk. Antallet faldt med knap 12 pct. til 566 bedrifter i 2003. Besætningsstørrelsen steg med 7 årskøer og var 92 årskøer, jf. tabel 18.1.

Lønningsevnen steg

Lønningsevnen steg 10 kr. pr. time til 100 kr. i 2003 for de økologiske mælkeproducenter, hvilket var 5 kr. over lønningsevnen for de konventionelle sammenligningsbedrifterne, jf. tabel 18.2.

Stordriftsfordele i økologi

De store besætninger med mindst 80 køer havde dobbelt så høj lønningsevne som de mindre besætninger, jf. tabel 18.2, hvilket afspejler de generelle stordriftsfordele. Der anvendes betydeligt mindre arbejdstid pr. årsko, mens mælkeudbyttet, kg EKM pr. ko, var 184 kg højere i de store besætninger. De små besætninger fik en lidt lavere mælkepris end de store, jf. tabel 18.1.

Mælkeudbyttet i de økologiske besætninger steg og var i gennemsnit 7.261 kg EKM pr. ko, hvor det i de konventionelle sammenligningsbedrifter lå på 8.352 kg EKM pr. ko. Den gennemsnitlige mælkepris på økologisk mælk faldt med 9 øre til 273 øre pr. kg EKM mod 232 øre for konventionel mælk, som faldt 10 øre. Derved steg prisforskellen til konventionel mælk med 1 øre til 41 øre pr. kg EKM.

Økologiske besætninger har højere omkostninger

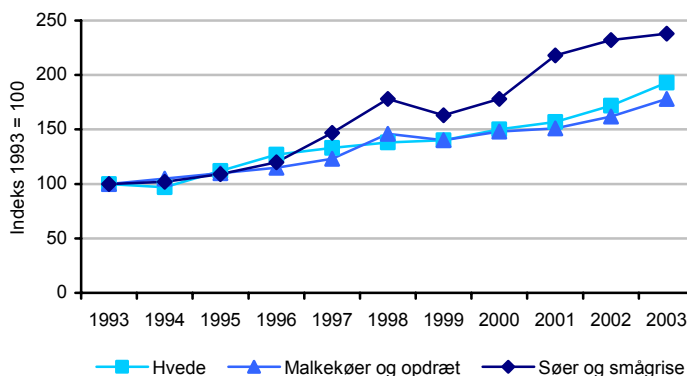
Omkostningerne i alt for de økologiske besætninger lå 926 kr. højere end for de konventionelle, og da produktionsværdien lå 938 kr. højere end for de konventionelle, kunne dette dække meromkostningerne ved økologisk mælkeproduktion, jf. tabel 18.2. Omkostninger I var 369 kr. højere for de konventionelle besætninger end de økologiske, mens omkostninger II og III var hhv. 824 kr. og 471 kr. højere for de økologiske end de konventionelle, jf. tabel 18.2.

Flerårsoversigt – alle heltidsbedrifter

I tabellerne 19 til 26 vises resultaterne for alle heltidsbedrifter (konventionelle og økologiske under ét) for vigtige driftsgrene for 1999-2003. På instituttets hjemmeside er statistikken lagt ud for 1991-2003 og for flere driftsgrene. Især med hensyn til omkostningsudviklingen er det en fordel at anvende en flerårsoversigt, da ændringer på kort sigt kan skyldes tilfældige forhold, herunder klimatiske.

Den gennemsnitlige enhedsstørrelse for de væsentlige driftsgrene er stigende, jf. figur 7. Strukturudviklingen har især slået igennem i svinebesætningerne og mælkebesætningerne. Samtidig produceres der flere smågrise pr. årssø og mælkeydelsen pr. årsko er steget, mens udbyttet i hvedemarken ikke er steget lige så kraftigt.

Figur 7 Gennemsnitlig driftsgrensstørrelse for udvalgte driftsgrene, alle bedrifter, 1993 - 2003

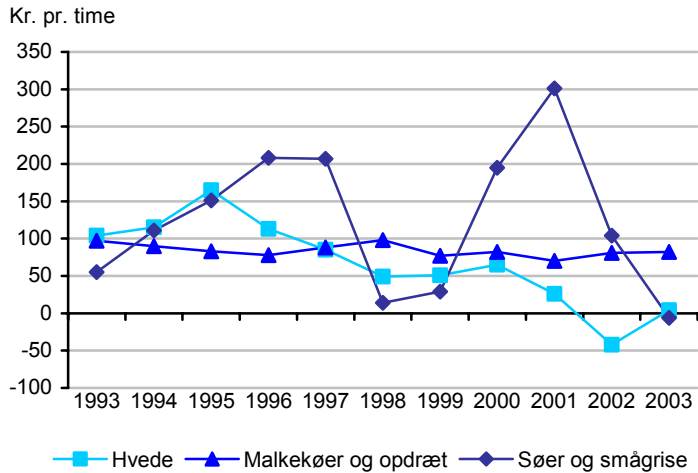

Kilde: Tabel 20, 23 og 25 samt www.foi.dk

Note: Enheder er: hvede ha, malkekøer og opdræt årskøer, søer og smågrise årssøer.

Den mest stabile lønningsevne ses for mælkeproduktionen, mens de største udsving ses for svineproduktionen. Dette skyldtes, at mælke- og kødpriserne er understøttet af interventionspriser og kvoter i EU, mens svinepriserne i højere grad er underlagt de frie markedsmekanismer.

Figur 8 Lønningsevne for hvede, malkekøer og opdræt samt søer og smågrise, alle bedrifter, 1993- 2003

Kilde: Tabel 20, 23 og 25 samt www.foi.dk

Tabelfortegnelse:

Konventionelle bedrifter:

- Tabel 1.1 Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver
- Tabel 1.2 Korn. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 2 Korn, ærter, raps og brak
- Tabel 3 Vårbyg, gruppering efter jordtype
- Tabel 4 Frø, kartofler og sukkerroer til fabrik
- Tabel 5 Grovfoder
- Tabel 6.1 Kvæg. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.
- Tabel 6.2 Kvæg. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 7.1 Malkekøer. Størrelsesgrupper. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.
- Tabel 7.2 Malkekøer. Størrelsesgrupper. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 8 Malkekøer, opdræt og slagtekalve. Specifikation af tilvækst
- Tabel 9 Svin, fjerkræ og mink

Driftsgrensbidrag, konventionelle bedrifter:

- Tabel 10 Driftsgrensbidrag. Hele landet
- Tabel 10.1 Driftsgrensbidrag i pct., hele landet
- Tabel 11 Driftsgrensbidrag. Østlige øer (Øst)
- Tabel 12 Driftsgrensbidrag. Fyn og Østjylland (Midt)
- Tabel 13 Driftsgrensbidrag. Syd- og Vestjylland (Syd/Vest)
- Tabel 14 Driftsgrensbidrag. Nordjylland (Nord)

Omlagte økologiske bedrifter:

- Tabel 15.1 Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver
- Tabel 15.2 Korn. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 16 Vårbyg, hvede og rug
- Tabel 17 Sædskittegræs og helsæd
- Tabel 18.1 Malkekøer og opdræt. Foderforbrug, arbejdstimer, m.v.
- Tabel 18.2 Malkekøer og opdræt. Produktionsværdi og omkostninger

Flerårsoversigter, alle bedrifter:

- Tabel 19 Vårbyg. 1999-2003
- Tabel 20 Hvede. 1999-2003
- Tabel 21 Sukkerroer til fabrik. 1999-2003
- Tabel 22 Sædskittegræs. 1999-2003
- Tabel 23 Malkekøer og opdræt. 1999-2003
- Tabel 24 Slagtekalve. 1999-2003
- Tabel 25 Søer og smågrise. 1999-2003
- Tabel 26 Slagtesvin. 1999-2003

Tabel 1.1 Konventionelle bedrifter: Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver

Conventional holdings: Cereals. Land use and agricultural assets

	----- Hele landet -----			
	Øerne	Jylland	2003	2002
1 Antal bedrifter	4 438	11 785	16 223	17 847
2 Stikprøve	300	818	1118	1193
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	78,0	59,7	64,7	61,8
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	71,6	56,9	61,7	60,3
16 Produktpris, kr. pr. hkg	89	88	89	80
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	12,9	12,1	12,4	12,7
	----- pct. . per cent -----			
AREALANVENDELSE				
18 Vårbyg	33,6	40,2	38,0	44,7
19 Vinterbyg	6,5	8,5	7,8	6,6
20 Hvede	58,1	42,9	47,9	42,2
21 Rug	1,5	4,5	3,5	3,2
22 Havre og andet korn	0,4	3,9	2,7	3,3
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
LANDBRUGSAKTIVER				
39 Landbrugsaktiver, primo	65 454	51 766	56 280	54 397
40 Lagerbeholdninger	3 459	2 174	2 598	2 909
43 Inventar	6 048	5 344	5 576	5 487
45 Bygninger	23 785	19 990	21 242	19 765
46 Jord inkl. jordbeholdninger	32 162	24 258	26 864	26 236

Tabel 1.2 Konventionelle bedrifter: Korn. Produktionsværdi og omkostninger

Conventional holdings: Cereals. Output and costs

	Øerne	Jylland	----- Hele landet -----	
			2003	2002
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
49 Produktionsværdi, i alt	9 412	7 925	8 415	7 700
51 Hovedprodukt, planteproduktion	6 363	5 026	5 467	4 815
52 Biprodukt, planteproduktion	632	493	539	485
58 Specifikke tilskud	2 375	2 364	2 367	2 353
59 Generelle tilskud	42	42	42	47
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	2 951	2 981	2 972	3 021
73 Udsæd	415	412	413	443
74 Kunstgødning	536	410	452	535
76 Husdyrgødning	345	580	503	520
77 Kemikalier	608	557	573	556
81 Energi	248	248	248	237
82 Maskinstation	534	546	542	480
83 Andre planteprod.omkostninger	127	141	137	134
89 Rentebelastning, beholdninger	138	87	104	116
119 Dækningsbidrag I	6 461	4 944	5 443	4 679
92 Omkostninger II	3 415	2 987	3 127	3 157
93 Arbejdsindsats	1 695	1 594	1 627	1 616
95 Vedligeholdelse, inventar	539	387	437	464
96 Afskrivning, inventar	939	792	840	858
97 Rentebelastning, inventar	242	214	223	219
120 Dækningsbidrag II	3 046	1 957	2 316	1 522
99 Omkostninger III	4 440	3 633	3 900	3 720
101 Skatter og afgifter	541	381	434	406
103 Forsikringer	185	143	157	152
104 Diverse omkostninger	313	256	275	281
106 Vedl. og afskr., bygninger	513	421	452	437
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	107	108	107	130
108 Rentebelastning, bygninger	921	785	830	778
109 Rentebelastning, jord	1 860	1 539	1 645	1 536
111 Omkostninger i alt	10 806	9 601	9 999	9 898
121 Nettooverskud	-1 394	-1 676	-1 584	-2 198
123 Lønningsevne	302	-80	45	-580
124 Lønningsevne, kr./time	23	-7	4	-46

Tabel 2 Konventionelle bedrifter: Korn, ærter, raps og brak

Conventional holdings: Cereals, peas, rape seed, and set aside

	Vårbyg	Vinterbyg	Hvede	Rug	Ærter	Raps	Brak
1 Antal bedrifter	15 135	5 542	12 157	2 675	1 483	5 081	14 866
2 Stikprøve	1 033	426	894	204	106	415	1 073
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----						
4 Areal, ha	26,4	14,8	41,3	13,8	11,5	13,5	9,9
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	52,2	57,6	71,3	50,6	42,4	35,1	•
16 Produktpriis, kr. pr. hkg	92	88	87	84	117	169	•
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	11,1	12,8	13,4	12,2	12,1	11,8	1,8
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----						
39 Landbrugsaktiver, primo	52 528	54 172	60 886	46 986	39 740	41 493	27 727
40 Lagerbeholdninger	2 613	1 262	2 980	1 269	1 377	800	40
43 Inventar	4 799	5 212	6 394	4 397	4 990	4 874	601
45 Bygninger	19 580	20 920	23 065	18 347	7 899	8 479	1 655
46 Jord inkl. jordbeholdninger	25 536	26 778	28 447	22 973	25 474	27 340	25 431

PRODUKTIONSVÆRDI							
49 Produktionsværdi, i alt	7 731	7 955	9 193	7 155	7 643	8 332	2 396
51 Hovedprodukt, planteprod.	4 812	5 044	6 211	4 234	4 971	5 928	•
52 Biprodukt, planteproduktion	503	534	574	498	-	-	•
57 Tilskud i alt	2 416	2 377	2 408	2 423	2 672	2 404	2 396

OMKOSTNINGER							
72 Omkostninger I	2 667	3 037	3 239	2 704	2 344	2 919	280
73 Udsæd	404	435	413	449	596	341	79
74 Kunstgødning	440	372	482	421	231	533	•
76 Husdyrgødning	462	649	506	462	280	501	•
77 Kemikalier	392	530	746	457	489	597	•
81 Energi	227	260	269	182	207	206	23
82 Maskinstation	501	585	570	541	330	572	151
83 Andre planteprod. omk.	136	156	134	141	156	137	25
89 Rentebelastning, behold.	105	50	119	51	55	32	2
119 Dækningsbidrag I	5 064	4 918	5 954	4 451	5 299	5 413	2 116

92 Omkostninger II	2 719	3 110	3 512	2 811	2 904	2 782	401
93 Arbejdsindsats	1 462	1 692	1 759	1 623	1 600	1 556	242
95 Vedligeholdelse, inventar	351	452	516	368	373	325	49
96 Afskrivning, inventar	714	758	981	644	731	706	86
97 Rentebelastning, inventar	192	208	256	176	200	195	24
120 Dækningsbidrag II	2 345	1 808	2 442	1 640	2 395	2 631	1 715

99 Omkostninger III	3 676	3 847	4 152	3 401	2 953	3 196	2 390
101 Skatter og afgifter	405	422	467	354	423	434	381
103 Forsikringer	145	163	169	129	134	130	22
104 Diverse omkostninger	289	254	269	254	280	267	205
106 Vedl. og afskr., bygninger	425	443	480	405	217	199	59
107 Vedl. og afskr., grundforbedr.	108	93	110	91	105	101	110
108 Rentebelastning, bygninger	762	813	903	726	312	337	65
109 Rentebelastning, jord	1 541	1 659	1 753	1 443	1 482	1 728	1 547

111 Omkostninger i alt	9 062	9 995	10 903	8 917	8 200	8 898	3 071
121 Nettooverskud	-1 331	-2 039	-1 710	-1 761	-558	-565	-675
123 Lønningsevne	131	-347	49	-138	1 042	991	-433
124 Lønningsevne, kr./time	12	-27	4	-11	86	84	-241
Lønningsevne, kr./time, 2002	-46	-62	-43	-45	60	-46	-189

Tabel 3 Konventionelle bedrifter: Vårbyg, gruppering efter jordtype

Conventional holdings: Spring barley grouped by soil type

	Lerjord	Finsand	Grovsand	Blandet
1 Antal bedrifter	5 541	3 010	3 300	3 284
2 Stikprøve	375	196	220	242
	----- gns.pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	25,5	23,3	32,1	24,8
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	60,0	46,3	46,5	51,1
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	11,6	10,9	10,3	11,4
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
LANDBRUGSAKTIVER				
39 Landbrugsaktiver, primo	65 488	45 928	40 488	51 378
40 Lagerbeholdninger	3 554	2 197	1 555	2 716
43 Inventar	5 725	4 269	4 044	4 631
45 Bygninger	24 050	17 435	15 253	19 296
46 Jord inkl. jordbeholdninger	32 159	22 027	19 636	24 736

PRODUKTIONSVÆRDI				
49 Produktionsværdi, i alt	8 690	7 049	7 029	7 568
51 Hovedprodukt, planteproduktion	5 689	4 166	4 182	4 666
52 Biprodukt, planteproduktion	591	470	418	487
57 Tilskud i alt	2 410	2 413	2 429	2 415

OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	2 521	2 744	2 749	2 747
73 Udsæd	396	386	405	434
74 Kunstgødning	476	413	413	434
76 Husdyrgødning	354	561	533	472
77 Kemikalier	396	389	372	413
81 Energi	220	221	225	243
82 Maskinstation	411	559	584	502
83 Andre planteprod. omkostninger	126	127	155	140
89 Rentebelastning, beholdninger	142	88	62	109
119 Dækningsbidrag I	6 169	4 305	4 280	4 821

92 Omkostninger II	3 034	2 515	2 422	2 736
93 Arbejdsindsats	1 535	1 429	1 365	1 489
95 Vedligeholdelse, inventar	421	300	261	391
96 Afskrivning, inventar	849	615	634	671
97 Rentebelastning, inventar	229	171	162	185
120 Dækningsbidrag II	3 135	1 790	1 858	2 085

99 Omkostninger III	4 319	3 350	3 099	3 587
101 Skatter og afgifter	532	338	290	389
103 Forsikringer	164	132	129	144
104 Diverse omkostninger	311	289	254	296
106 Vedl. og afskr., bygninger	487	402	363	420
107 Vedl. og afskr., grundforbed.	113	99	113	101
108 Rentebelastning, bygninger	943	678	585	752
109 Rentebelastning, jord	1 769	1 412	1 365	1 485
111 Omkostninger i alt	9 874	8 609	8 270	9 070

121 Nettooverskud	-1 184	-1 560	-1 241	-1 502
123 Lønningsevne	351	-131	124	-13
124 Lønningsevne, kr./time	30	-12	12	-1
Lønningsevne, kr./time, 2002	-48	-49	-40	-46

Tabel 4 Konventionelle bedrifter: Frø, kartofler og sukkerroer til fabrik

Conventional holdings: Seeds, potatoes and sugar beet

	Græsfrø	Kløverfrø	Spise- kartofler m.v.	Industri kartofler	Sukkerroer til fabrik
1 Antal bedrifter	2 964	376	798	983	3 382
2 Stikprøve	255	29	58	78	233
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	21,9	10,0	17,6	24,0	12,3
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	11,4	4,7	260,6	376,2	99,1
16 Produktpris, kr. pr. hkg	561	1 732	121	52	224
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,1	11,8	56,0	39,3	35,3
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	46 237	48 349	71 085	37 373	64 361
40 Lagerbeholdninger	862	1 572	13 991	1 572	511
43 Inventar	5 307	4 928	11 115	10 452	8 247
45 Bygninger	9 001	9 538	25 163	7 879	20 307
46 Jord inkl. jordbeholdninger	31 067	32 311	20 816	17 470	35 296

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	9 701	10 432	31 600	25 490	22 417
51 Hovedprodukt, planteproduktion	6 393	8 141	31 469	19 742	22 163
52 Biprodukt, planteproduktion	136	-	-	-	223
57 Tilskud i alt	3 172	2 291	131	5 748	31

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 104	2 299	11 434	9 554	6 194
73 Udsæd	266	288	3 199	2 774	1 273
74 Kunstgødning	475	271	1 849	1 009	558
76 Husdyrgødning	57	44	32	837	628
77 Kemikalier	503	811	1 949	1 695	1 850
81 Energi	245	220	1 025	818	486
82 Maskinstation	389	471	2 094	2 198	1 170
83 Andre planteproduktions omk.	134	131	726	160	209
89 Rentebelastning, beholdninger	35	63	560	63	20
119 Dækningsbidrag I	7 597	8 133	20 166	15 936	16 223

92 Omkostninger II	3 166	2 972	11 849	8 862	7 712
93 Arbejdsindsats	1 731	1 536	7 282	5 258	4 652
95 Vedligeholdelse, inventar	431	509	2 038	1 252	1 229
96 Afskrivning, inventar	792	730	2 084	1 934	1 501
97 Rentebelastning, inventar	212	197	445	418	330
120 Dækningsbidrag II	4 431	5 161	8 317	7 074	8 511

99 Omkostninger III	3 517	3 823	4 877	3 391	4 967
101 Skatter og afgifter	503	604	413	351	611
103 Forsikringer	144	173	280	223	272
104 Diverse omkostninger	345	347	729	538	840
106 Vedl. og afskr., bygninger	242	276	589	196	400
107 Vedl. og afskr., grundforb.	122	184	103	170	133
108 Rentebelastning, bygninger	349	324	945	302	798
109 Rentebelastning, jord	1 811	1 915	1 818	1 612	1 914

111 Omkostninger i alt	8 788	9 096	28 161	21 808	18 872
121 Nettooverskud	914	1 338	3 440	3 683	3 544
123 Lønningsevne	2 645	2 874	10 722	8 941	8 196
124 Lønningsevne, kr./time	202	244	191	228	232
Lønningsevne, kr./time, 2002	92	151	113	209	134

Tabel 5 Konventionelle bedrifter: Grovfoder

Conventional holdings: Roughage crops

	Foderroer	Sædskitte- græs	Vedvaren- de græs	Majs	Helsæd ¹⁾
1 Antal bedrifter	1 381	7 719	9 170	5 080	5 913
2 Stikprøve	63	446	567	342	356
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	5,3	17,2	10,9	21,3	16,6
13 Høstudbytte, FE pr. ha	12 813	6 861	3 055	9 436	5 122
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	39,3	6,9	3,5	9,3	9,0
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	58 333	36 205	23 285	44 293	40 174
40 Lagerbeholdninger	5 283	2 297	482	5 758	4 067
43 Inventar	9 456	3 748	2 301	5 212	5 092
45 Bygninger	20 621	8 194	4 530	10 598	9 664
46 Jord inkl. jordbeholdninger	22 973	21 966	15 972	22 725	21 351

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	8 684	3 774	1 797	7 056	5 567
73 Udsæd	881	154	44	973	620
74 Kunstgødning	422	395	212	462	396
76 Husdyrgødning	1 604	1 384	782	1 375	1 301
77 Kemikalier	1 777	33	6	571	317
81 Energi	476	219	129	333	347
82 Maskinstation	2 706	1 350	568	2 753	2 104
83 Andre planteproduktionsomkostninger	607	147	37	359	319
89 Rentebelastning, beholdninger	211	92	19	230	163

92 Omkostninger II	8 948	2 153	1 201	2 907	2 767
93 Arbejdsindsats	5 183	909	462	1 214	1 172
95 Vedligeholdelse, inventar	1 778	486	283	649	613
96 Afskrivning, inventar	1 609	608	364	836	778
97 Rentebelastning, inventar	378	150	92	208	204

99 Omkostninger III	4 039	2 499	1 673	2 900	2 766
101 Skatter og afgifter	393	331	244	363	348
103 Forsikringer	282	103	53	119	120
104 Diverse omkostninger	654	209	144	244	242
106 Vedl. og afskr., bygninger	566	221	85	293	264
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	126	110	68	100	116
108 Rentebelastning, bygninger	823	324	179	422	387
109 Rentebelastning, jord	1 195	1 202	901	1 359	1 287

111 Omkostninger i alt	21 671	8 426	4 671	12 865	11 099
57 Tilskud i alt	40	35	127	2 318	2 318

112 Nettoomkostninger	21 631	8 391	4 544	10 547	8 781

GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE	----- øre pr. FE . DKK per 100 feed units -----				
113 Omkostninger I	68	55	59	75	109
114 Omkostninger II	70	31	39	31	54
115 Omkostninger III	32	36	55	31	54
116 Omkostninger i alt	169	123	153	136	217
117 Tilskud	-	1	4	25	45
118 Nettoomkostninger	169	122	149	112	171

¹⁾Inkl. ærtehelmsæd og uden efterafgrøder

Tabel 6.1 Konventionelle bedrifter: Kvæg. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.

Conventional holdings: Cattle. Feed consumption, labour input, etc.

	Malkekøer	Ammekøer	Opdræt	Slagtekalve
1 Antal bedrifter	6 903	1 162	9 397	5 860
2 Stikprøve	412	55	540	324
3 Dyr, antal	79,1	26,1	60,7	51,2
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	8 021	.	.	.
15 Tilvækst pr. produceret dyr, kg	.	.	.	302
17 Mælkepris, kr. pr. kg EKM	2,32	.	.	.
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årsvdyr 1) . ha per head -----			
23 Areal med grovfoder	0,49	0,51	0,16	0,05
24 Foderroer	0,01	-	-	-
25 Græs	0,25	0,49	0,09	0,04
26 Majs og helsæd	0,23	0,02	0,07	0,01
FODERFORBRUG	----- FE pr. årsvdyr 1) . feed units -----			
27 Foderforbrug i alt, FE	6 349	3 276	1 798	1 706
28 Korn og kraftfoder	2 418	714	353	1 257
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	310	53	195	65
30 Indkøbt grovfoder	314	258	105	97
31 Halm og andre biprodukter	96	373	137	63
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	120	0	23	22
33 Hjemmeavlet græs	1 373	1 809	472	148
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	1 718	69	513	54
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årsvdyr 1) . hours per head -----			
35 Arbejdsindsats, timer	36,6	16,9	6,8	5,9
37 Staldtimer	32,7	13,2	5,5	5,6
38 Grovfodertimer	3,9	3,7	1,3	0,3
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årsvdyr 1) . DKK per head -----			
39 Landbrugsaktiver, primo	64 634	34 766	19 611	11 502
40 Lagerbeholdninger	225	82	48	61
42 Besætning	4 574	5 013	3 139	2 096
43 Inventar	3 864	1 252	619	602
44 Mælkekvote	17 370	.	.	.
45 Bygninger	19 825	14 341	9 814	7 403
48 Grovfoder	18 776	14 078	5 991	1 340

¹⁾ For slagtekalve er det producerede dyr

Tabel 6.2 Konventionelle bedrifter: Kvæg. Produktionsværdi og omkostninger

Conventional holdings: Cattle. Output and costs

	Malkekøer	Ammekøer	Opdræt	Slagtekalve
	----- kr. pr. årsvyr ¹⁾ . DKK per head -----			
PRODUKTIONSVÆRDI				
49 Produktionsværdi, i alt	19 710	5 800	2 585	4 107
53 Mælk	18 634	3 200	.	.
55 Værdi af tilvækst	- 574	465	2 048	1 766
56 Husdyrgødning	806	576	273	199
58 Specifikke tilskud	196	1 445	59	2 099
59 Generelle tilskud	97	17	38	20
60 Tilskud vedrørende grovfoder	551	97	167	23
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	8 519	3 401	2 676	2 631
79 Korn og kraftfoder	3 459	1 019	902	1 888
80 Indkøbt grovfoder	710	634	432	217
84 Dyrlæge og medicin	518	101	129	104
86 Inseminering	253	61	95	0
87 Kontrolomkostninger	170	5	1	7
88 Andre husdyromkostninger	370	189	151	77
81 Energi	236	72	51	41
82 Maskinstation	216	54	52	55
90 Rentebelastning, besætning og behold.	192	204	127	86
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 395	1 062	736	156
119 Dækningsbidrag I	11 191	2 399	- 91	1 476
92 Omkostninger II	6 867	3 080	1 312	1 039
93 Arbejdsindsats	4 252	1 765	720	727
95 Vedligeholdelse, inventar	559	176	75	86
96 Afskrivning, inventar	684	202	102	107
97 Rentebelastning, inventar	155	50	25	24
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 217	887	390	95
120 Dækningsbidrag II	4 324	- 681	-1 403	437
99 Omkostninger III	4 029	2 210	1 157	695
102 Energiafgift	39	12	8	7
103 Forsikringer	179	98	61	49
104 Diverse omkostninger	316	143	82	73
106 Vedl. og afskr., bygninger	746	374	209	183
108 Rentebelastning, bygninger	1 475	567	390	291
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 274	1 016	407	92
111 Omkostninger i alt	19 415	8 691	5 145	4 365
121 Nettooverskud	295	-2 891	-2 560	- 258
123 Lønningsevne	5 057	- 632	-1 672	508
124 Lønningsevne, kr./time	138	- 37	- 246	86
Lønningsevne, kr./time, 2002	138	17	- 227	121

¹⁾ For slagtekalve er det producerede dyr

Tabel 7.1 Konventionelle bedrifter: Malkekøer. Str.grupper. Foderforbrug, arb.timer m.v.

Conventional holdings: Dairy cows. Grouping by size. Feed consumption, labour input, etc.

	----- Årskøer -----					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
1 Antal bedrifter	1 554	1 705	1 078	935	1 127	6 903
2 Stikprøve	48	82	78	74	111	412
3 Dyr, antal	37,5	61,6	87,3	110,1	157	79,1
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 300	8 221	8 150	8 332	7 996	8 021
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årsko . ha per cow -----					
23 Areal med grovfoder	0,56	0,52	0,50	0,50	0,44	0,49
24 Foderroer	0,03	0,01	0,01	0,01	-	0,01
25 Græs	0,35	0,29	0,25	0,24	0,20	0,25
26 Majs og helsæd	0,18	0,22	0,24	0,25	0,24	0,23
FODERFORBRUG	----- FE pr. årsko . feed units per cow -----					
27 Foderforbrug i alt, FE	6 008	6 527	6 340	6 418	6 342	6 349
28 Korn og kraftfoder	2 167	2 477	2 363	2 536	2 427	2 418
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	164	336	276	281	387	310
30 Indkøbt grovfoder	197	233	351	281	391	314
31 Halm og andre biprodukter	96	105	92	87	97	96
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	329	184	96	86	29	120
33 Hjemmeavlet græs	1 894	1 599	1 397	1 263	1 086	1 373
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	1 161	1 593	1 765	1 884	1 925	1 718
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årsko . hours per cow -----					
35 Arbejdsindsats, timer	53,9	42,1	35,3	32,4	29,7	36,6
37 Staldtimer	46,7	37,3	31,6	29,2	27,0	32,7
38 Grovfodertimer	7,2	4,8	3,7	3,2	2,7	3,9
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----					
39 Landbrugsaktiver, primo	61 295	64 996	65 296	67 782	63 159	64 634
40 Lagerbeholdninger	171	219	261	199	250	225
42 Besætning	4 617	4 606	4 514	4 499	4 531	4 574
43 Inventar	2 833	3 396	4 001	4 890	3 891	3 864
44 Mælkekvote	15 623	17 706	17 372	17 775	17 227	17 370
45 Bygninger	19 081	19 141	20 128	20 676	19 788	19 825
48 Grovfoder	18 970	19 928	19 020	19 743	17 472	18 776

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Tabel 7.2 Konventionelle bedrifter: Malkekøer. Str.grupper. Produktionsværdi og omkost.

Conventional holdings: Dairy cows. Grouping by size. Output and costs

	Årskøer					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----					
49 Produktionsværdi, i alt	17 594	20 379	20 199	20 525	19 494	19 710
53 Mælk	16 728	19 215	19 049	19 355	18 516	18 634
55 Værdi af tilvækst	-567	-522	-576	-555	-664	-574
56 Husdyrgødning	750	837	798	831	801	806
58 Specifikke tilskud	216	210	200	183	181	196
59 Generelle tilskud	56	110	144	108	75	97
60 Tilskud vedrørende grovfoder	411	529	584	603	585	551
OMKOSTNINGER						
72 Omkostninger I	7 687	8 636	8 544	8 738	8 626	8 519
79 Korn og kraftfoder	3 171	3 569	3 391	3 610	3 430	3 459
80 Indkøbt grovfoder	444	675	706	641	864	710
84 Dyr læge og medicin	520	514	547	528	502	518
86 Inseminering	248	261	285	251	239	253
87 Kontrolomkostninger	132	187	176	173	164	170
88 Andre husdyromkostninger	318	361	370	399	384	370
81 Energi	222	254	240	231	231	236
82 Maskinstation	187	186	200	215	253	216
90 Rentebelastning, besætning og beh.	191	193	191	188	191	192
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 254	2 436	2 438	2 502	2 368	2 395
119 Dækningsbidrag I	9 907	11 743	11 655	11 787	10 868	11 191
92 Omkostninger II	9 002	7 602	6 821	6 570	5 774	6 867
93 Arbejdsindsats	6 280	4 906	4 049	3 819	3 405	4 252
95 Vedligeholdelse, inventar	505	578	595	560	546	559
96 Afskrivning, inventar	509	626	775	798	673	684
97 Rentebelastning, inventar	113	136	160	196	156	155
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 595	1 356	1 242	1 197	994	1 217
120 Dækningsbidrag II	905	4 141	4 834	5 217	5 094	4 324
99 Omkostninger III	4 103	4 134	4 177	4 055	3 830	4 029
102 Energiafgift	35	41	40	39	38	39
103 Forsikringer	207	189	190	167	162	179
104 Diverse omkostninger	405	333	333	285	278	316
106 Vedl. og afskr., bygninger	745	745	765	746	738	746
108 Rentebelastning, bygninger	1 377	1 489	1 501	1 557	1 421	1 475
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 334	1 337	1 348	1 261	1 193	1 274
111 Omkostninger i alt	20 792	20 372	19 542	19 363	18 230	19 415
121 Nettooverskud	-3 198	7	657	1 162	1 264	295
123 Lønningsevne	4 049	5 546	5 171	5 403	5 002	5 057
124 Lønningsevne, kr./time	75	132	146	167	168	138
Lønningsevne, kr./time, 2002	83	129	145	186	173	138

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Tabel 8 Konventionelle bedrifter: Malkekøer, opdræt og slagtekalve. Specifikation af tilvækst
 Conventional holdings: Dairy cows, breeding cattle and fat calves. Specifikation of gain

	Stk.	Kr.	Kr. pr. stk.
	----- pr. ko . per cow -----		
Malkekøer			
61 Salg af køer	0,39	1 101	2 809
64 Salg og intern overførsel af spædkalve	1,03	836	812
67 Køb af køer og kælvkvier	0,07	-378	5 559
66 Intern overførsel af kælvkvier	0,32	-2 095	6 588
70 Statusforskydning	-0,01	-35	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		-3	
55 Værdi af tilvækst		-574	
	----- pr. kvie . per heifer -----		
Opdræt			
62 Salg af kvier	0,16	529	3 327
66 Intern overførsel af kælvkvier	0,32	2 108	6 588
68 Køb af kalve og kvier	0,05	-200	4 082
65 Intern overførsel af spædkalve	0,32	-362	842
70 Statusforskydning	0	-23	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		-4	
55 Værdi af tilvækst		2 048	
	----- pr. kalv . per calf -----		
Slagtekalve			
63 Salg af kalve	1,15	3 207	3 259
69 Køb af kalve	0,72	-1 197	1 667
65 Intern overførsel af spædkalve	0,31	-269	882
70 Statusforskydning	0,03	22	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		-13	
55 Værdi af tilvækst		1 750	

Anm.: Tabellen beskriver omsætningen i besætningen pr. produktionsenhed, både hvad angår antal og værdi af solgte, købte og internt overførte husdyr. Desuden vises statusforskydning samt gennemsnitspriser pr. omsat dyr.

Tabel 9 Konventionelle bedrifter: Svin, fjerkræ og mink

Conventional holdings: Pigs, poultry and mink

	Søer + smågrise	Slagtesvin	Høns ¹⁾	Slagtekyllinger ¹⁾	Mink ¹⁾
1 Antal bedrifter	3 803	7 962	135	298	1 469
2 Stikprøve	352	625	19	37	87
3 Dyr, antal	234	2 690	30 900	563 200	1 444
	----- gns. pr. enhed . average per unit -----				
11 Producerede smågrise pr. so	22,3
35 Arbejdsindsats, timer	10,8	0,4	8,9	3,3	2,0
	----- kr. pr. enhed . average per unit -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	18 239	928	14 488	8 369	2 018
40 Lagerbeholdninger	203	13	102	103	.
41 Beholdning af pelsdyrskind	711
42 Besætning	3 123	132	1 428	454	333
43 Inventar	2 938	100	2 240	995	295
45 Bygninger	11 991	684	10 718	6 816	679

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	6 843	340	9 620	6 824	953
54 Æg	.	.	10 614	.	.
55 Værdi af tilvækst	6 585	324	-1 181	6 729	940
56 Husdyrgødning	222	14	174	91	11
57 Tilskud i alt	36	2	13	4	3

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	4 862	273	5 719	5 778	490
78 Foder	3 486	240	5 083	5 216	350
84 Dyr læge og medicin	386	5	32	7	13
85 Diverse husdyromkostninger	491	9	203	141	64
81 Energi	261	8	252	313	12
82 Maskinstation	105	6	88	79	10
90 Rentebelastning, besætning og behold.	133	6	61	22	42
119 Dækningsbidrag I	1 981	67	3 901	1 046	463

92 Omkostninger II	2 220	76	1 829	743	355
93 Arbejdsindsats	1 414	47	1 204	464	263
95 Vedligeholdelse, inventar	206	8	184	91	29
96 Afskrivning, inventar	482	16	351	148	51
97 Rentebelastning, inventar	118	4	90	40	12
120 Dækningsbidrag II	-239	-9	2 072	303	108

99 Omkostninger III	1 235	66	1 081	652	127
102 Energi afgift	41	1	33	39	2
103 Forsikringer	78	4	71	48	9
104 Diverse omkostninger	159	9	193	86	33
106 Vedl. og afskr., bygninger	492	25	360	207	57
108 Rentebelastning, bygninger	465	26	424	272	27
111 Omkostninger i alt	8 317	414	8 629	7 173	973
121 Nettooverskud	-1 474	-75	991	-349	-20
123 Lønningsevne	-61	-27	2 195	116	243
124 Lønningsevne, kr./time	-6	-75	247	35	124
Lønningsevne, kr./time, 2002	106	-14	233	79	176

¹⁾ Resultatet er baseret på bedrifter med mindst 500 årsdyr for høns inkl. hønniker og 5000 producerede kyllinger for slagtekyllinger. Enheden for søer + smågrise er årssø, slagtesvin producerede svin, høns 100 årsdyr, slagtekyllinger 1 000 producerede kyllinger og mink pr. avlstæve.

Tabel 10 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag, Hele landet

Conventional holdings: Enterprise share. The whole country

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	70,3	4,3	4,4	17,4	•	6,9	103,3
5 Køer, stk.	•	•	•	31,5	•	•	31,5
6 Søer, stk.	•	•	•	•	60,3	•	60,3
7 Ungkreaturer, stk.	•	•	•	47,0	•	•	47,0
8 Producerede slagtesvin, stk.	•	•	•	•	1 358	•	1 358
35 Arbejdsindsats, timer	779	172	91	1 429	1 076	486	4 033
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	3 639	246	207	2 784	2 194	1 572	10 642
49 Produktionsværdi, i alt	540	99	48	742	826	327	2 582
50 Produktværdi	371	99	36	670	822	321	2 319
57 Tilskud i alt	169	-	12	72	4	6	263
72 Omkostninger I	186	35	12	386	617	168	1 404
119 Dækningsbidrag I	354	64	36	356	209	159	1 178
92 Omkostninger II	196	38	19	268	223	102	846
120 Dækningsbidrag II	158	26	17	88	-14	57	332
99 Omkostninger III	258	19	17	171	152	90	707
111 Omkostninger i alt	640	92	48	825	992	360	2 957
121 Nettooverskud	-100	7	0	-83	-166	-33	-375
123 Lønningsevne	4	38	12	103	-25	32	164
124 Lønningsevne, kr./time	5	220	127	72	-23	65	41
122 Nettoudbytte	46	17	8	28	-78	30	51
125 Forrentningsprocent	1,3	6,9	3,9	1,0	-3,6	1,9	0,5

¹⁾ Inkl. nonfood.**Tabel 10.1 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag i pct., hele landet**

Conventional holdings: Enterprise share, per cent, the whole country

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- pct. . per cent -----							
4 Areal, ha	68,1	4,2	4,3	16,8	-	6,7	100,0
35 Arbejdsindsats, timer	19,3	4,3	2,3	35,4	26,7	12,1	100,0
39 Landbrugsaktiver, primo	34,2	2,3	1,9	26,2	20,6	14,8	100,0
49 Produktionsværdi, i alt	16,0	4,3	1,6	28,9	35,4	13,8	100,0
57 Tilskud i alt	64,3	-	4,6	27,4	1,5	2,3	100,0
119 Dækningsbidrag I	30,1	5,4	3,1	30,2	17,7	13,5	100,0
72 Omkostninger I	13,2	2,5	0,9	27,5	43,9	12,0	100,0
92 Omkostninger II	23,2	4,5	2,2	31,7	26,4	12,1	100,0
99 Omkostninger III	36,5	2,7	2,4	24,2	21,5	12,7	100,0
123 Lønningsevne	2,4	23,2	7,3	62,8	-15,2	19,5	100,0

¹⁾ Inkl. nonfood.

Table 11 Conventional holdings: Enterprise share. East

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	89,1	9,7	12,1	6	•	3,4	120,3
5 Køer, stk.	•	•	•	16,6	•	•	16,6
6 Søer, stk.	•	•	•	•	52,7	•	52,7
7 Ung kreaturer, stk.	•	•	•	25	•	•	25
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 171	•	1 171
35 Arbejdsindsats, timer	1 070	367	254	716	913	355	3 675
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	5 536	659	619	1 305	1 656	1 962	11 737
49 Produktionsværdi, i alt	781	235	127	369	654	205	2 371
50 Produktværdi	566	235	96	328	651	202	2 078
57 Tilskud i alt	215	-	31	41	3	3	293
72 Omkostninger I	237	63	38	205	480	51	1 074
119 Dækningsbidrag I	544	172	89	164	174	154	1 297
92 Omkostninger II	279	81	54	121	183	83	801
120 Dækningsbidrag II	265	91	35	43	-9	71	496
99 Omkostninger III	370	49	48	76	118	107	768
111 Omkostninger i alt	886	193	140	402	781	241	2 643
121 Nettooverskud	-105	42	-13	-33	-127	-36	-272
123 Lønningsevne	35	91	19	57	-10	10	202
124 Lønningsevne, kr./time	32	248	75	80	-11	28	55
122 Nettoudbytte	116	68	12	19	-61	42	196
125 Forrentningsprocent	2,1	10,3	1,9	1,5	-3,7	2,1	1,7

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 12 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag. Fyn og Østjylland (Midt)

Conventional holdings: Enterprise share. Centre

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S..roer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	88,7	3,6	6,1	11,6	•	6,5	116,5
5 Køer, stk.	•	•	•	25,3	•	•	25,3
6 Søer, stk.	•	•	•	•	75,2	•	75,2
7 Ungkreaturer, stk.	•	•	•	37,2	•	•	37,2
8 Producerede slagtesvin, stk.	•	•	•	•	1 750	•	1 750
35 Arbejdsindsats, timer	1 020	136	125	1 182	1 357	347	4 167
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	5 028	201	294	2 217	2 835	1 811	12 386
49 Produktionsværdi, i alt	727	80	70	609	1 044	266	2 796
50 Produktværdi	513	78	53	559	1 038	261	2 502
57 Tilskud i alt	214	2	17	50	6	5	294
72 Omkostninger I	236	28	16	313	785	128	1 506
119 Dækningsbidrag I	491	52	54	296	259	138	1 290
92 Omkostninger II	266	29	28	213	280	75	891
120 Dækningsbidrag II	225	23	26	83	-21	63	399
99 Omkostninger III	354	17	24	142	199	97	833
111 Omkostninger i alt	856	74	68	668	1 264	300	3 230
121 Nettooverskud	-129	6	2	-59	-220	-34	-434
123 Lønningsevne	8	25	20	93	-41	12	117
124 Lønningsevne, kr./time	7	187	161	78	-31	35	28
122 Nettoudbytte	72	14	14	30	-107	38	61
125 Forrentningsprocent	1,4	7,0	4,8	1,4	-3,8	2,1	0,5

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 13 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag, Syd- og Vestjylland (Syd/Vest)

Conventional holdings: Enterprise share. South and West

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	55,7	4	1,2	24,7	•	9	94,6
5 Køer, stk.	•	•	•	39,7	•	•	39,7
6 Søer, stk.	•	•	•	•	53	•	53
7 Ungkreaturer, stk.	•	•	•	66,2	•	•	66,2
8 Producerede slagtesvin, stk.	•	•	•	•	1 187	•	1 187
35 Arbejdsindsats, timer	565	170	28	1 788	905	530	3 986
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	2 417	192	38	3 602	1 824	1 245	9 318
49 Produktionsværdi, i alt	383	109	12	968	723	417	2 612
50 Produktværdi	248	93	10	859	719	409	2 338
57 Tilskud i alt	135	16	2	109	4	8	274
72 Omkostninger I	144	39	3	506	537	240	1 469
119 Dækningsbidrag I	239	70	9	462	186	177	1 143
92 Omkostninger II	135	39	5	344	188	114	825
120 Dækningsbidrag II	104	31	4	118	-2	63	318
99 Omkostninger III	178	16	3	221	124	77	619
111 Omkostninger i alt	457	94	11	1 071	849	431	2 913
121 Nettooverskud	-74	15	1	-103	-126	-14	-301
123 Lønningsevne	0	38	5	131	-8	58	224
124 Lønningsevne, kr./time	0	226	193	74	-9	109	56
122 Nettoudbytte	23	23	3	41	-53	36	73
125 Forrentningsprocent	1,0	12,0	7,9	1,1	-2,9	2,9	0,8

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 14 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag. Nordjylland (Nord)

Conventional holdings: Enterprise share. North

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.røer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----						
4 Areal, ha	60,4	1,6	2,1	21,1	•	7,1	92,3
5 Køer, stk.	•	•	•	36,4	•	•	36,4
6 Søer, stk.	•	•	•	•	61,7	•	61,7
7 Ung kreaturer, stk.	•	•	•	45,8	•	•	45,8
8 Producerede slagtesvin, stk.	•	•	•	•	1 361	•	1 361
35 Arbejdsindsats, timer	650	76	33	1 660	1 157	639	4 215
	----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----						
39 Landbrugsaktiver, primo	2 739	80	76	3 216	2 464	1 522	10 097
49 Produktionsværdi, i alt	422	42	21	817	882	346	2 530
50 Produktværdi	277	36	15	753	878	340	2 299
57 Tilskud i alt	145	6	6	64	4	6	231
72 Omkostninger I	164	17	5	419	663	189	1 457
119 Dækningsbidrag I	258	25	16	398	219	157	1 073
92 Omkostninger II	157	16	7	315	245	123	863
120 Dækningsbidrag II	101	9	9	83	-26	34	210
99 Omkostninger III	202	6	7	196	169	88	668
111 Omkostninger i alt	523	39	19	930	1 077	400	2 988
121 Nettooverskud	-101	3	2	-113	-195	-54	-458
123 Lønningsevne	-16	13	7	105	-41	30	98
124 Lønningsevne, kr./time	-24	173	216	63	-35	47	23
122 Nettoudbytte	9	6	5	16	-96	7	-53
125 Forrentningsprocent	0,3	7,5	6,6	0,5	-3,9	0,5	-0,5

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 15.1 Omlagte økologiske bedrifter: Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver

Organic holdings: Cereals. Land use and agricultural assets.

	----- Økologisk -----				Konventionel ¹⁾ 2003
	----- Areal, ha -----		----- Alle ²⁾ -----		
	5,0-19,9	20,0 +	2003	2002	
1 Antal bedrifter	253	370	669	780	6 755
2 Stikprøve	60	89	159	166	364
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	11,8	48,6	31,6	29,3	31,8
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	41,2	39,1	39,5	37,1	57,0
16 Produktpris, kr. pr. hkg	116	126	124	125	87
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,6	14,4	14,2	14,0	13,1
	----- pct. . per cent -----				
AREALANVENDELSE					
18 Vårbyg	46,5	40,5	41,5	48,1	50,0
19 Vinterbyg	-	0,3	0,3	0,1	7,4
20 Hvede	9,5	30,0	26,9	20,2	36,9
21 Rug	6,0	9,9	9,3	11,8	3,7
22 Havre og andet korn	38,1	19,3	22,1	19,9	2,0
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	51 386	50 044	50 215	48 518	53 165
40 Lagerbeholdninger	2 679	2 174	2 256	1 927	1 799
43 Inventar	4 438	4 676	4 637	5 119	4 902
45 Bygninger	22 608	20 351	20 657	20 197	20 263
46 Jord inkl. jordbeholdninger	21 661	22 843	22 665	21 275	26 201

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 5,0-64,9 ha korn²⁾ Inkl. bedrifter med under 5 ha korn.

Tabel 15.2 Omlagte økologiske bedrifter: Korn. Produktionsværdi og omkostninger

Organic holdings: Cereals. Output and costs.

	Økologisk				Konventionel ¹⁾
	Areal, ha		Alle ²⁾		
	5,0-19,9	20,0 +	2003	2002	2003
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	8 481	8 580	8 571	8 233	7 969
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 789	4 908	4 896	4 643	4 954
52 Biprodukt, planteproduktion	783	562	595	401	567
58 Specifikke tilskud	2 370	2 360	2 362	2 343	2 376
59 Generelle tilskud	539	750	718	846	72
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	3 356	2 516	2 641	2 558	3 174
73 Udsæd	626	697	686	705	404
74 Kunstgødning	418
75 Øko. gødningsstoffer indkøbt	32	42	41	54	.
76 Husdyrgødning	395	250	271	316	628
77 Kemikalier	515
81 Energi	251	293	287	273	230
82 Maskinstation	1 791	1 023	1 137	1 006	760
83 Andre planteprod.omkostninger	154	124	129	127	147
89 Rentebelastning, beholdninger	107	87	90	77	72
119 Dækningsbidrag I	5 125	6 064	5 930	5 675	4 795
92 Omkostninger II	2 872	3 301	3 233	3 220	3 052
93 Arbejdsindsats	1 727	1 873	1 850	1 786	1 737
95 Vedligeholdelse, inventar	240	431	402	412	381
96 Afskrivning, inventar	727	810	796	817	738
97 Rentebelastning, inventar	178	187	185	205	196
120 Dækningsbidrag II	2 253	2 763	2 697	2 455	1 743
99 Omkostninger III	3 522	3 680	3 656	3 394	3 651
101 Skatter og afgifter	307	349	343	317	402
103 Forsikringer	159	163	162	164	157
104 Diverse omkostninger	412	393	396	372	315
106 Vedl. og afskr., bygninger	461	434	438	460	445
107 Vedl. og afskr., grundforb.	109	93	96	83	98
108 Rentebelastning, bygninger	911	786	803	777	813
109 Rentebelastning, jord	1 163	1 462	1 418	1 221	1 421
111 Omkostninger i alt	9 750	9 497	9 530	9 172	9 877
121 Nettooverskud	-1 269	-917	-959	-939	-1 908
123 Lønningsevne	459	956	893	851	-172
124 Lønningsevne, kr./time	34	66	63	61	-13

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 5,0-64,9 ha korn

²⁾ Inkl. bedrifter under 5 ha med korn.

Tabel 16 Omlagte økologiske bedrifter: Vårbyg, hvede og rug

Organic holdings: Spring barley, wheat, and rye

	-----Vårbyg-----		----- Hvede -----		----- Rug -----	
	Øko.	Konv. ¹⁾	Øko.	Konv. ¹⁾	Øko.	Konv. ¹⁾
1 Antal bedrifter	506	7 338	229	6 158	173	1 142
2 Stikprøve	120	476	54	411	42	93
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----					
4 Areal, ha	17,3	17,5	24,7	24,5	11,3	11,2
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	36,1	52,0	43,7	67,8	37,5	49,1
16 Produktpris, kr. pr. hkg	119	90	132	85	124	78
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	12,9	11,6	15,8	14,0	14,3	12,2
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----					
39 Landbrugsaktiver, primo	48 855	52 769	54 420	58 488	52 701	44 266
40 Lagerbeholdninger	2 827	2 159	1 797	2 307	1 125	854
43 Inventar	4 689	4 705	4 579	6 066	4 478	4 301
45 Bygninger	20 366	19 484	21 340	22 128	20 939	16 716
46 Jord inkl. jordbeholdninger	20 972	26 421	26 703	27 987	26 160	22 395
PRODUKTIONSVÆRDI						
49 Produktionsværdi, i alt	7 974	7 674	9 500	8 826	8 348	6 682
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 307	4 690	5 762	5 796	4 654	3 836
52 Biprodukt, planteproduktion	551	553	750	597	510	374
57 Tilskud i alt	3 116	2 431	2 988	2 433	3 184	2 472
OMKOSTNINGER						
72 Omkostninger I	2 665	2 806	2 779	3 317	1 912	2 630
73 Udsæd	672	395	785	419	484	429
74 Kunstgødning	.	407	.	433	.	432
75 Økologiske gødningsstoffer indkøbt	52	.	21	.	46	.
76 Husdyrgødning	295	557	221	608	198	454
77 Kemikalier	.	382	.	719	.	431
81 Energi	285	227	302	259	217	189
82 Maskinstation	1 120	604	1 256	649	771	512
83 Andre planteproduktionsomk.	128	148	122	138	151	149
89 Rentebelastning, beholdninger	113	86	72	92	45	34
119 Dækningsbidrag I	2 665	2 806	2 779	3 317	1 912	2 630
92 Omkostninger II	5 309	4 868	6 721	5 509	6 436	4 052
93 Arbejdsindsats	2 958	2 732	3 624	3 467	3 254	2 774
95 Vedligeholdelse, inventar	1 710	1 526	2 020	1 840	1 882	1 627
96 Afskrivning, inventar	320	343	535	470	401	353
97 Rentebelastning, inventar	740	675	886	914	792	622
120 Dækningsbidrag II	2 351	2 136	3 097	2 042	3 182	1 278
99 Omkostninger III	3 463	3 661	4 070	4 003	3 910	3 277
101 Skatter og afgifter	334	415	360	443	408	344
103 Forsikringer	151	144	184	165	159	128
104 Diverse omkostninger	372	303	425	276	395	267
106 Vedl. og afskr., bygninger	434	441	447	468	467	398
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	99	91	85	105	129	86
108 Rentebelastning, bygninger	769	779	849	882	837	659
109 Rentebelastning, jord	1 304	1 488	1 720	1 664	1 515	1 395
111 Omkostninger i alt	9 086	9 199	10 473	10 787	9 076	8 681
121 Nettooverskud	-1 112	-1 525	-973	-1 961	- 728	-1 999
123 Lønningsevne	598	0	1 053	-118	1 162	-369
124 Lønningsevne, kr./time	46	0	67	-8	81	-30

¹⁾ Baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 5,0-34,9 ha vårbyg, 5,0-57,9 ha hvede og 5,0-19,9 ha rug.

Tabel 17 Omlagte økologiske bedrifter: Sædskiftegræs og helsæd

Organic holdings: Grass in rotation and silage cereals

	----- Sædskiftegræs -----		----- Helsæd -----	
	Økologisk	Konv. ¹⁾	Økologisk	Konv. ¹⁾
1 Antal bedrifter	642	2 912	651	2 644
2 Stikprøve	158	196	166	183
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	31,6	23,2	28,5	20,0
13 Høstudbytte, FE pr. ha	5 582	6 861	4 039	5 148
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	5,8	5,5	8,1	7,9
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
39 Landbrugsaktiver, primo	36 330	36 981	37 709	40 540
40 Lagerbeholdninger	2 385	2 494	4 386	4 274
43 Inventar	4 052	4 364	4 774	5 620
45 Bygninger	8 637	8 412	9 166	9 670
46 Jord inkl. jordbeholdninger	21 256	21 711	19 383	20 976
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	3 192	3 808	5 058	5 774
73 Udsæd	274	158	865	620
74 Kunstgødning	.	404	.	402
75 Økologiske gødningsstoffer indkøbt	35	.	35	.
76 Husdyrgødning	989	1 387	862	1 318
77 Kemikalier	.	33	.	316
81 Energi	228	227	341	350
82 Maskinstation	1 427	1 355	2 455	2 280
83 Andre planteproduktionsomkostninger	144	144	325	317
89 Rentebelastning, beholdninger	95	100	175	171
92 Omkostninger II	2 143	2 090	2 695	2 680
93 Arbejdsindsats	759	716	1 056	1 022
95 Vedligeholdelse, inventar	544	515	640	599
96 Afskrivning, inventar	678	684	808	834
97 Rentebelastning, inventar	162	175	191	225
99 Omkostninger III	2 550	2 538	2 706	2 738
101 Skatter og afgifter	311	329	298	347
103 Forsikringer	101	96	115	119
104 Diverse omkostninger	228	202	251	245
106 Vedl. og afskr., bygninger	237	218	263	266
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	92	117	101	111
108 Rentebelastning, bygninger	347	340	363	391
109 Rentebelastning, jord	1 234	1 236	1 315	1 259
111 Omkostninger i alt	7 885	8 436	10 459	11 192
57 Tilskud i alt	515	37	2 766	2 386
112 Nettoomkostninger	7 370	8 399	7 693	8 806
GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE	----- øre pr. FE . DKK per 100 feed units -----			
113 Omkostninger I	57	56	125	112
114 Omkostninger II	38	30	67	52
115 Omkostninger III	46	37	67	53
116 Omkostninger i alt	141	123	259	217
117 Tilskud	9	1	68	46
118 Nettoomkostninger	132	122	190	171

¹⁾ Resultaterne er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 143 årskøer

Tabel 18.1 Omlagte øko. bedrifter: Malkekøer og opdræt. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.

Organic holdings: Dairy cows and breeding cattle. Feed consumption, labour input, etc

	Økologisk				Konventionel ¹⁾ 2003
	Antal køer -79	80+	Alle 2003	2002	
1 Antal bedrifter	237	329	566	641	3 266
2 Stikprøve	43	101	144	151	221
3 Dyr, antal	56,4	117,8	92,1	85,2	92,5
10 Årsopdræt pr. ko	0,98	0,96	0,97	1,00	0,96
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 124	7 308	7 261	6 938	8 352
17 Mælkepris, kr. pr. kg EKM	2,68	2,75	2,73	2,82	2,32
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årsko . ha per cow -----				
23 Areal med grovfoder	0,98	0,89	0,91	0,93	0,66
24 Fodderroer	-	-	-	-	0,01
25 Græs	0,70	0,56	0,60	0,65	0,33
26 Majs og helsæd	0,28	0,33	0,31	0,28	0,32
FODERFORBRUG	----- FE pr. årsko . feed units per cow -----				
27 Foderforbrug i alt, FE	7 215	7 051	7 094	7 449	8 215
28 Korn og kraftfoder	1 980	2 211	2 152	2 107	2 804
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	117	75	86	92	482
30 Indkøbt grovfoder	463	656	607	883	423
31 Halm og andre biprodukter	209	166	177	225	196
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	-	-	-	11	110
33 Hjemmeavlet græs	3 150	2 450	2 629	2 879	1 804
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	1 296	1 493	1 443	1 252	2 396
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årsko . hours per cow -----				
35 Arbejdsindsats, timer	55,1	38,9	43,1	44,8	40,4
37 Staldtimer	47,9	34,2	37,7	39,2	35,7
38 Grovfodertimer	7,2	4,7	5,4	5,6	4,7
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	96 699	86 955	89 451	92 012	85 285
40 Lagerbeholdninger	218	251	243	236	280
42 Besætning	7 720	7 476	7 539	7 586	7 471
43 Inventar	4 647	4 795	4 757	4 890	4 906
44 Mælkekvote	16 779	15 314	15 689	19 611	17 752
45 Bygninger	32 049	29 052	29 820	28 788	29 342
48 Grovfoder	35 286	30 067	31 403	30 901	25 534

¹⁾ Resultaterne er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 143 årskøer

Tabel 18.2 Omlagte øko. bedrifter: Malkekøer og opdræt. Produktionsværdi og omkostninger

Organic holdings: Dairy cows and breeding cattle. Output and costs.

	----- Økologisk -----				Konventionel ¹⁾
	----- Antal køer -----	----- Alle -----	----- 2003 -----	----- 2002 -----	
	-79	80+			2003
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
49 Produktionsværdi, i alt	23 258	24 297	24 031	23 874	23 093
53 Mælk	19 074	20 096	19 835	19 592	19 415
55 Værdi af tilvækst	1 439	1 658	1 602	1 606	1 399
56 Husdyrgødning	970	956	959	1 038	1 087
58 Specifikke tilskud	212	195	199	176	235
59 Generelle tilskud	289	176	205	233	177
60 Tilskud vedrørende grovfoder	1 274	1 216	1 231	1 229	780
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	10 610	11 061	10 944	11 004	11 313
79 Korn og kraftfoder	4 046	4 435	4 335	4 466	4 366
80 Indkøbt grovfoder	931	1 069	1 034	1 116	1 088
84 Dyrlæge og medicin	520	499	504	499	664
86 Inseminering	300	281	286	277	367
87 Kontrolomkostninger	190	171	176	175	174
88 Andre husdyromkostninger	214	245	237	206	254
81 Energi	403	461	445	447	541
82 Maskinstation	331	306	312	289	290
90 Rentebelastning, besætning og beholdninger	318	309	311	313	310
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	3 357	3 285	3 304	3 216	3 259
119 Dækningsbidrag I	12 648	13 236	13 087	12 870	11 780
92 Omkostninger II	10 299	8 224	8 755	8 674	7 931
93 Arbejdsindsats	6 141	4 582	4 982	4 928	4 636
95 Vedligeholdelse, inventar	690	714	708	710	646
96 Afskrivning, inventar	951	875	894	873	851
97 Rentebelastning, inventar	186	192	190	196	196
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	2 331	1 861	1 981	1 967	1 602
120 Dækningsbidrag II	2 349	5 012	4 332	4 196	3 849
99 Omkostninger III	6 199	5 539	5 707	5 806	5 236
102 Energigjæft	54	49	50	50	48
103 Forsikringer	272	214	229	229	226
104 Diverse omkostninger	514	381	415	405	391
106 Vedl. og afskr., bygninger	975	971	972	1 017	947
108 Rentebelastning, bygninger	1 977	1 804	1 848	1 960	1 908
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	2 407	2 120	2 193	2 145	1 716
111 Omkostninger i alt	27 108	24 824	25 406	25 484	24 480
121 Nettooverskud	-3 850	-527	-1 375	-1 610	-1 387
123 Lønningsevne	3 213	4 685	4 308	4 019	3 852
124 Lønningsevne, kr./time	58	120	100	90	95

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 143 årskøer

Tabel 19 Alle bedrifter: Vårbyg, 1999-2003

All holdings: Spring barley

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	18 676	18 532	18 337	17 359	15 681
2 Stikprøve	1 081	1 186	1 220	1 246	1 155
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	21,0	22,6	22,7	29,1	26,1
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	50,4	53,2	53,4	49,5	51,7
16 Produktpris, kr. pr. hkg	87	88	91	85	93
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	12,9	12,2	12,3	11,6	11,1
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	40 432	42 209	47 381	49 841	52 464
40 Lagerbeholdninger	1 804	1 901	2 434	2 211	2 619
43 Inventar	4 931	4 639	4 806	4 803	4 793
45 Bygninger	15 855	16 162	17 135	18 105	19 618
46 Jord inkl. jordbeholdninger	17 843	19 507	23 006	24 721	25 435

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	7 115	7 481	7 765	7 054	7 742
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 400	4 689	4 840	4 195	4800
52 Biprodukt, planteproduktion	468	456	453	443	502
57 Tilskud i alt	2 247	2 336	2 472	2 416	2440

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 480	2 452	2 813	2 724	2 665
73 Udsæd	418	417	436	437	411
74 Kunstgødning	467	440	578	498	430
76 Husdyrgødning	393	382	512	491	457
77 Kemikalier	345	339	349	388	383
81 Energi	180	242	233	220	228
82 Maskinstation	454	440	469	467	515
83 Andre planteproduktionsomkostninger	151	116	139	135	136
89 Rentebelastning, beholdninger	72	76	97	88	105
119 Dækningsbidrag I	4 635	5 029	4 952	4 330	5 077

92 Omkostninger II	2 798	2 733	2 906	2 785	2 727
93 Arbejdsindsats	1 507	1 468	1 536	1 483	1 469
95 Vedligeholdelse, inventar	367	377	391	384	352
96 Afskrivning, inventar	727	702	787	726	714
97 Rentebelastning, inventar	197	186	192	192	192
120 Dækningsbidrag II	1 837	2 296	2 046	1 545	2 350

99 Omkostninger III	2 941	3 103	3 350	3 523	3 675
101 Skatter og afgifter	242	267	352	377	403
103 Forsikringer	141	135	138	141	145
104 Diverse omkostninger	249	263	287	289	292
106 Vedl. og afskr., bygninger	439	444	433	415	426
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	128	120	108	130	109
108 Rentebelastning, bygninger	632	644	680	713	763
109 Rentebelastning, jord	1 110	1 230	1 352	1 458	1 537

111 Omkostninger i alt	8 219	8 288	9 069	9 032	9 067
121 Nettooverskud	-1 104	- 807	-1 304	-1 978	-1 325
123 Lønningsevne	404	659	229	-496	144
124 Lønningsevne, kr./time	31	54	19	-43	13

Tabel 20 Alle bedrifter: Hvede. 1999-2003

All holdings: Wheat

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	14 563	14 769	14 938	12 893	12 403
2 Stikprøve	892	949	1 026	970	950
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	29,7	31,8	33,3	36,4	41,0
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	71,4	75,3	75,6	73,1	71,0
16 Produktpris, kr. pr. hkg	84	83	85	78	87
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	15,1	14,4	14,5	14,0	13,4
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	49 052	51 119	56 177	60 837	60 809
40 Lagerbeholdninger	2 586	2 919	3 367	4 074	2 970
43 Inventar	6 130	5 954	6 246	6 369	6 373
45 Bygninger	18 919	19 177	20 063	22 147	23 048
46 Jord inkl. jordbeholdninger	21 417	23 069	26 502	28 247	28 418

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	8 788	9 155	9 511	8 616	9 196
51 Hovedprodukt, planteproduktion	5 986	6 277	6 458	5 671	6 205
52 Biprodukt, planteproduktion	569	561	585	535	576
57 Tilskud i alt	2 233	2 317	2 468	2 410	2 415

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 912	2 950	3 373	3 360	3 235
73 Udsæd	376	375	393	455	418
74 Kunstgødning	504	471	634	580	477
76 Husdyrgødning	418	427	580	515	502
77 Kemikalier	685	657	665	743	737
81 Energi	210	301	290	263	270
82 Maskinstation	493	488	533	509	578
83 Andre planteproduktionsomkostninger	123	114	143	132	134
89 Rentebelastning, beholdninger	103	117	135	163	119
119 Dækningsbidrag I	5 876	6 205	6 138	5256	5 961

92 Omkostninger II	3 522	3 502	3 733	3 625	3 514
93 Arbejdsindsats	1 768	1 736	1 807	1 776	1 763
95 Vedligeholdelse, inventar	523	547	572	556	516
96 Afskrivning, inventar	986	981	1 104	1 038	980
97 Rentebelastning, inventar	245	238	250	255	255
120 Dækningsbidrag II	2 354	2 703	2 405	1 631	2 447

99 Omkostninger III	3 351	3 492	3 832	3 995	4 152
101 Skatter og afgifter	291	312	412	444	466
103 Forsikringer	164	158	158	167	169
104 Diverse omkostninger	257	256	272	284	271
106 Vedl. og afskr., bygninger	475	477	474	472	480
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	132	118	126	132	110
108 Rentebelastning, bygninger	746	761	793	869	903
109 Rentebelastning, jord	1 286	1 410	1 597	1 627	1 753
111 Omkostninger i alt	9 785	9 944	10 938	10 980	10 901
121 Nettooverskud	-997	-789	-1 427	-2 364	-1 705
123 Lønningsevne	770	943	381	-587	60
124 Lønningsevne, kr./time	51	65	26	-42	4

Tabel 21 Alle bedrifter: Sukkerroer til fabrik. 1999-2003

All holdings: Sugar beet		1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
1	Antal bedrifter	3 267	3 449	3 874	3 565	3 401
2	Stikprøve	217	228	255	260	237
		----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4	Areal, ha	13,9	13,3	12,8	12,9	12,2
12	Høstudbytte, hkg pr. ha	543,3	541,4	533,6	92,8	98,9
16	Produktpris, kr. pr. hkg	32	36	37	199	224
36	Arbejdsindsats, timer pr. ha	36,2	37,1	36,4	36,1	35,2
LANDBRUGSAKTIVER		----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39	Landbrugsaktiver, primo	51 320	53 136	58 469	60 149	64 345
40	Lagerbeholdninger	256	289	337	319	509
43	Inventar	8 361	8 512	8 444	8 049	8 238
45	Bygninger	17 300	16 976	17 875	18 272	20 306
46	Jord inkl. jordbeholdninger	25 402	27 360	31 813	33 507	35 292
PRODUKTIONSVÆRDI						
49	Produktionsværdi, i alt	17 906	19 898	20 104	18 702	22 401
51	Hovedprodukt, planteproduktion	17 492	19 434	19 667	18 434	22 142
52	Biprodukt, planteproduktion	354	421	397	223	224
57	Tilskud i alt	60	43	40	45	35
OMKOSTNINGER						
72	Omkostninger I	5 245	5 279	5 757	5 996	6 192
73	Udsæd	1 084	1 112	1 116	1 183	1 276
74	Kunstgødning	554	541	699	621	556
76	Husdyrgødning	548	521	686	700	628
77	Kemikalier	1 768	1 680	1 639	1 819	1 844
81	Energi	392	579	536	491	487
82	Maskinstation	740	650	843	956	1 173
83	Andre planteproduktionsomkostninger	149	184	225	213	208
89	Rentebelastning, beholdninger	10	12	13	13	20
119	Dækningsbidrag I	12 661	14 619	14 347	12 706	16 209
92	Omkostninger II	7 152	7 416	7 805	7 730	7 710
93	Arbejdsindsats	4 195	4 438	4 513	4 646	4 651
95	Vedligeholdelse, inventar	1 146	1 174	1 292	1 253	1 229
96	Afskrivning, inventar	1 477	1 464	1 662	1 509	1 500
97	Rentebelastning, inventar	334	340	338	322	330
120	Dækningsbidrag II	5 509	7 203	6 542	4 976	8 499
99	Omkostninger III	3 979	4 135	4 564	4 779	4 966
101	Skatter og afgifter	361	408	538	575	610
103	Forsikringer	240	244	261	266	271
104	Diverse omkostninger	720	737	768	824	840
106	Vedl. og afskr., bygninger	418	420	419	413	399
107	Vedl. og afskr., grundforbedringer	140	130	99	138	133
108	Rentebelastning, bygninger	669	669	698	715	798
109	Rentebelastning, jord	1 431	1 527	1 781	1 848	1 915
111	Omkostninger i alt	16 376	16 830	18 126	18 505	18 868
121	Nettooverskud	1 530	3 068	1 978	197	3 533
123	Lønningsevne	5 724	7 502	6 491	4 844	8 182
124	Lønningsevne, kr./time	158	202	178	134	232

¹⁾ Sukkerroer til fabrik er fra 2002 opgjort i hkg polsukker. Tidligere år er i hkg rod

Tabel 22 Alle bedrifter: Sædskiftegræs. 1999-2003

All holdings: Grass in rotation

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	11 250	10 443	9 678	9 031	8 362
2 Stikprøve	635	662	653	642	603
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	14,9	15,4	16,6	17,2	18,3
13 Høstudbytte, FE pr. ha	6 847	6 862	7 007	6 585	6 690
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	8,9	8,4	8,1	7,5	6,8
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	27 076	29 813	32 824	34 088	36 218
40 Lagerbeholdninger	1 655	1 942	2 018	2 227	2 309
43 Inventar	3 699	3 778	3 731	3 721	3 788
45 Bygninger	6 506	6 965	7 351	7 613	8 254
46 Jord inkl. jordbeholdninger	15 216	17 127	19 724	20 528	21 867
	OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	2 923	2 977	3 653	3 638	3 695
73 Udsæd	154	154	171	179	170
74 Kunstgødning	390	336	435	372	347
76 Husdyrgødning	1 000	998	1 388	1 361	1 331
77 Kemikalier	23	23	25	29	29
81 Energi	166	228	223	210	220
82 Maskinstation	1 008	1 032	1 196	1 252	1 360
83 Andre planteproduktionsomkostninger	116	128	134	146	146
89 Rentebelastning, beholdninger	66	78	81	89	92
92 Omkostninger II	2 335	2 292	2 290	2 206	2 152
93 Arbejdsindsats	1 026	1 001	999	953	889
95 Vedligeholdelse, inventar	528	515	498	512	494
96 Afskrivning, inventar	633	625	644	592	617
97 Rentebelastning, inventar	148	151	149	149	152
99 Omkostninger III	2 002	2 168	2 322	2 412	2 508
101 Skatter og afgifter	206	226	286	297	328
103 Forsikringer	97	96	99	99	103
104 Diverse omkostninger	165	187	204	206	212
106 Vedl. og afskr., bygninger	243	245	218	215	224
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	106	114	105	108	107
108 Rentebelastning, bygninger	270	284	298	306	327
109 Rentebelastning, jord	915	1 016	1 112	1 181	1 207
111 Omkostninger i alt	7 260	7 437	8 265	8 256	8 355
57 Tilskud i alt	178	172	159	135	98
112 Nettoomkostninger	7 082	7 265	8 106	8 121	8 257
	----- øre pr. FE . DKK 100 per feed units -----				
GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE					
113 Omkostninger I	43	43	52	55	55
114 Omkostninger II	34	33	33	34	32
115 Omkostninger III	29	32	33	37	37
116 Omkostninger i alt	106	108	118	125	125
117 Tilskud	3	3	2	2	1
118 Nettoomkostninger	103	106	116	123	123

Tabel 23 Alle bedrifter: Malkeskøer og opdræt. 1999-2003

All holdings: Dairy cows and breeding cattle

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	10 047	9 353	9 083	8 125	7 473
2 Stikprøve	602	634	624	612	557
3 Dyr, antal	62,8	66,6	68,1	73,0	80,1
	----- gns. pr. årsko . average per cow -----				
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 312	7 305	7 405	7 672	7 955
27 Foderforbrug i alt, FE	7 641	7 670	7 943	7 959	8 001
23 Areal med grovfoder	0,66	0,66	0,68	0,66	0,67
35 Arbejdsindsats, timer	50,2	48,7	48,2	44,8	43,1
	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	51 532	54 039	60 608	61 944	59 059
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	20 340	20 779	21 942	22 515	22 397
53 Mælk	16 896	17 253	18 268	18 818	18 744
55 Værdi af tilvækst	1 735	1 759	1 454	1 438	1 439
56 Husdyrgødning	791	794	1 109	1 108	1 059
57 Tilskud i alt	264	309	370	414	388
60 Tilskud vedrørende grovfoder	654	664	741	737	767
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	9 380	9 548	10 786	11 029	11 096
79 Korn og kraftfoder	3 768	3 861	4 311	4 478	4 306
80 Indkøbt grovfoder	1 020	1 040	1 079	1 081	1 118
84 Dyr læge og medicin	557	539	566	592	635
86 Inseminering	302	301	293	321	344
87 Kontrolomkostninger	140	145	165	166	171
88 Andre husdyromkostninger	360	389	483	489	513
81 Energi	222	246	275	276	288
82 Maskinstation	202	204	230	255	265
90 Rentebelastning, besætning og behold.	349	348	351	313	314
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 460	2 475	3 033	3 058	3 142
119 Dækningsbidrag I	10 960	11 231	11 156	11 486	11 301
92 Omkostninger II	8 379	8 303	8 557	8 234	8 179
93 Arbejdsindsats	4 987	5 028	5 157	4 976	4 940
95 Vedligeholdelse, inventar	639	630	639	662	638
96 Afskrivning, inventar	753	744	815	789	793
97 Rentebelastning, inventar	168	169	175	181	180
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 832	1 732	1 771	1 626	1 628
120 Dækningsbidrag II	2 581	2 928	2 599	3 252	3 122
99 Omkostninger III	4 511	4 697	5 137	5 250	5 209
102 Energiatgift	42	47	48	48	47
103 Forsikringer	243	234	232	234	237
104 Diverse omkostninger	314	348	377	385	397
106 Vedl. og afskr., bygninger	896	910	938	942	954
108 Rentebelastning, bygninger	1 614	1 684	1 926	2 007	1 856
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 402	1 474	1 616	1 634	1 718
111 Omkostninger i alt	22 270	22 548	24 480	24 513	24 484
121 Nettooverskud	-1 930	-1 769	-2 538	-1 998	-2 087
123 Lønningsevne	3 854	3 993	3 360	3 648	3 524
124 Lønningsevne, kr./time	77	82	70	81	82

Tabel 24 Alle bedrifter: Slagtekalve. 1999-2003

All holdings: Fat calves

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	9 516	8 499	8 144	7 367	9 634
2 Stikprøve	530	500	465	429	660
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
9 Producerede slagtekalve, stk.	28,8	39,3	36,6	48,0	34,3
	----- gns. pr. kalv . average per calf -----				
15 Tilvækst pr. produceret dyr, kg	352	322	339	307	295
27 Foderforbrug i alt, FE	1 785	1 656	1 680	1 674	1 663
35 Arbejdsindsats, timer	7,8	7,5	6,7	6,8	6,0
	----- kr. pr. kalv . DKK per calf -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	10 904	10 608	11 499	11 337	11 650
40 Lagerbeholdninger	26	27	51	48	59
42 Besætning	2 449	2 791	2 547	1 980	2 121
43 Inventar	544	452	565	547	601
45 Bygninger	6 446	5 876	6 983	7 260	7 511
48 Grovfoder	1 439	1 462	1 353	1 502	1 358

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	3 469	3 536	4 130	4 320	3 956
55 Værdi af tilvækst	2 809	2 544	2 466	2 052	1 724
56 Husdyrgødning	130	119	201	196	194
57 Tilskud i alt	530	873	1 463	2 072	2 038

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 518	2 296	2 547	2 562	2 589
79 Korn og kraftfoder	1 850	1 642	1 877	1 874	1 849
80 Indkøbt grovfoder	170	152	169	190	210
84 Dyrlæge og medicin	85	81	77	91	104
85 Diverse husdyromkostninger	54	61	68	77	84
81 Energi	43	39	44	44	42
82 Maskinstation	41	39	52	53	56
90 Rentebelastning, besætning og behold.	99	113	104	81	87
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	176	169	156	152	157
119 Dækningsbidrag I	951	1 240	1 583	1 758	1 367

92 Omkostninger II	1 171	1 131	1 084	1 108	1 048
93 Arbejdsindsats	821	832	767	793	737
95 Vedligeholdelse, inventar	79	69	79	89	86
96 Afskrivning, inventar	86	71	96	90	106
97 Rentebelastning, inventar	22	18	23	22	24
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	163	141	119	114	95
120 Dækningsbidrag II	-220	109	499	650	1 367

99 Omkostninger III	649	652	686	689	706
100 Diverse inkl. afgifter	117	123	127	128	131
106 Vedl. og afskr., bygninger	164	171	177	166	185
108 Rentebelastning, bygninger	263	237	282	288	296
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	105	121	100	107	94

111 Omkostninger i alt	4 338	4 079	4 317	4 359	4 343
121 Nettooverskud	-869	-543	-187	-39	-387
123 Lønningsevne	34	370	635	806	391
124 Lønningsevne, kr./time	4	49	95	119	65

Tabel 25 Alle bedrifter: Søer og smågrise. 1999-2003

All holdings: Sows and weaners

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	6 157	5 390	4 806	4 390	3 843
2 Stikprøve	421	394	407	388	358
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
3 Dyr, antal	158,9	173,7	212,7	226,7	232
	----- gns. pr. so . average per sow -----				
11 Producerede smågrise pr. so	21,3	21,5	21,9	22,3	22,3
27 Foderforbrug i alt, FE	2 457	2 414	2 501	2 497	2 534
35 Arbejdsindsats, timer	11,2	10,9	11,1	10,9	10,8
LANDBRUGSAKTIVER					
	----- kr. pr. so . DKK per sow -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	14 055	15 518	17 360	18 405	18 249
40 Lagerbeholdninger	147	169	198	202	204
42 Besætning	2 240	2 837	3 872	3 669	3 127
43 Inventar	2 761	2 538	2 700	2 942	2 941
45 Bygninger	8 907	9 974	10 591	11 592	11 977
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	6 115	8 367	10 166	8 117	6 840
55 Værdi af tilvækst	5 882	8 113	9888	7 862	6 582
56 Husdyrgødning	161	191	221	208	222
57 Tilskud i alt	72	63	57	47	36
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	3 985	4 301	4 770	4 890	4 862
78 Foder	3 014	3 198	3 487	3 579	3 487
84 Dyrlæge og medicin	275	318	341	364	386
85 Diverse husdyromkostninger	332	367	431	445	490
81 Energi	194	223	246	250	261
82 Maskinstation	75	75	102	97	105
90 Rentebelastning, besætning og behold.	95	120	163	155	133
119 Dækningsbidrag I	2 130	4 066	5 396	3 227	1 978
92 Omkostninger II	2 077	2 129	2 309	2 256	2 221
93 Arbejdsindsats	1 306	1 317	1 406	1 390	1 414
95 Vedligeholdelse, inventar	201	239	262	232	206
96 Afskrivning, inventar	460	471	533	516	483
97 Rentebelastning, inventar	110	102	108	118	118
120 Dækningsbidrag II	53	1 937	3 087	971	- 243
99 Omkostninger III	1 029	1 105	1 155	1 220	1 236
102 Energiatgift	35	38	40	41	41
103 Forsikringer	72	72	72	77	78
104 Diverse omkostninger	127	140	150	158	160
106 Vedl. og afskr., bygninger	440	462	475	488	492
108 Rentebelastning, bygninger	355	393	418	456	465
111 Omkostninger i alt	7 091	7 535	8 234	8 366	8 319
121 Nettooverskud	-976	832	1 932	-249	-1 479
123 Lønningsevne	327	2 151	3 339	1 138	- 65
124 Lønningsevne, kr./time	29	197	301	104	- 6

Tabel 26 Alle bedrifter: Slagtesvin. 1999-2003

All holdings: Baconers

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal bedrifter	10 963	10 258	9 652	8 708	8 034
2 Stikprøve	681	701	698	685	635
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
8 Producerede slagtesvin, stk.	1 813	1 937	2 246	2 452	2 665
	----- gns. pr. slagtesvin . average per baconer -----				
27 Foderforbrug i alt, FE	209,4	206,5	209,7	207,0	210,9
35 Arbejdsindsats, timer	0,44	0,42	0,42	0,40	0,36
	----- kr. pr. slagtesvin . DKK per baconer -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	729,0	798,1	870,3	924,6	928,5
40 Lagerbeholdninger	7,9	9,2	11,8	12,4	12,5
42 Besætning	109,0	127,7	169,0	168,8	131,7
43 Inventar	101,4	96,3	95,1	100,4	100,1
45 Bygninger	510,7	564,9	594,4	642,9	684,3

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	332,1	397,4	467,4	376,5	340,2
55 Værdi af tilvækst	317,8	382,6	449,2	359,4	324,5
56 Husdyrgødning	10,6	11,4	15,3	14,5	14,0
57 Tilskud i alt	3,7	3,4	2,9	2,6	1,7

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	260,7	269,5	296,4	286,8	273,2
78 Foder	233,7	239,5	260,9	251,4	239,8
84 Dyrilæge og medicin	3,8	4,3	4,8	4,9	4,9
85 Diverse husdyromkostninger	7,7	7,9	9,4	9,9	9,2
81 Energi	6,7	7,9	8,4	8,0	8,0
82 Maskinstation	4,1	4,4	5,7	5,4	5,5
90 Rentebelastning, besætning og behold.	4,7	5,5	7,2	7,2	5,8
119 Dækningsbidrag I	71,4	127,9	171,0	89,7	67,0

92 Omkostninger II	80,1	80,1	84,2	82,3	75,7
93 Arbejdsindsats	50,7	49,9	52,6	51,6	47,4
95 Vedligeholdelse, inventar	8,9	9,9	10,1	9,8	8,3
96 Afskrivning, inventar	16,4	16,4	17,7	16,9	16,0
97 Rentebelastning, inventar	4,1	3,9	3,8	4,0	4,0
120 Dækningsbidrag II	- 8,7	47,8	86,8	7,4	-8,7

99 Omkostninger III	55,4	59,0	61,4	64,5	65,5
100 Diverse inkl. afgifter	13,4	14,3	15,1	15,4	14,6
106 Vedl. og afskr., bygninger	21,6	22,3	22,8	23,8	24,6
108 Rentebelastning, bygninger	20,4	22,4	23,5	25,3	26,3
111 Omkostninger i alt	396,2	408,6	442,0	433,6	414,4
121 Nettooverskud	-64,1	-11,2	25,4	-57,1	-74,2
123 Lønningsevne	-13,2	39,1	78,0	-5,7	-27,0
124 Lønningsevne, kr./time	-30	93	186	-14	-75

Grundmateriale og beregningsmetoder

I dette afsnit er materialegrundlaget og principperne for omregning af driftsregnskaber til driftsgrensregnskaber kort beskrevet. For en mere fyldestgørende information henvises til FØI's hjemmeside: www.foi.dk, under Data og statistik, Landbrugets driftsgrene.

Anvendte principper og metoder ved fremstilling af statistikken er detaljeret beskrevet i kompendiet ”Grundmateriale, beregningsmetoder og fordelingsprincipper – Serie B, Økonomien i landbrugets driftsgrene, 2003”. Kompendiet kan ses på FØI's hjemmeside.

Regnskabsmateriale

Ved udarbejdelsen af statistikken er der taget udgangspunkt i det regnskabsmateriale, som er anvendt ved fremstillingen af ”Landbrugsstatistik, 2003, Serie A nr. 88” og ”Regnskabsstatistik for økologisk jordbrug 2003, Serie G nr. 8”. Serie B bygger dog kun på regnskaber fra **heltidsbedrifter**, dvs. bedrifter, hvor den årlige standardarbejdsindsats udgør mindst 1.665 timer (svarende til 1 årsværk). Alle regnskaberne er kalenderårsregnskaber.

Stikprøven for serie B 2003 er på 1.440 bedrifter, som repræsenterer en population på 19.324 bedrifter, mod 1.499 bedrifter for 2002, som repræsenterede en population på 20.787 bedrifter.

Stikprøven for de økologiske heltidsbedrifter udgør 193 bedrifter, som repræsenterer en population på 820 bedrifter, mod 201 bedrifter for 2002, som repræsenterede en population på 970 bedrifter. Ved udvælgelsen af stikprøven er en omlagt økologisk bedrift defineret som en bedrift, der har været omlagt i hele regnskabsåret og hvor hele årets produktion er markedsført til økologiske priser.

Vejningen af materialet er foretaget vha. samme vægte, som anvendes i Serie A nr. 88 og Serie G nr. 8. Der henvises til disse publikationer for en nærmere belysning af udvælgelsesproceduren og materialets repræsentativitet.

Beregning af driftsgrensdata

Ved omregning af det enkelte driftsregnskab til *driftsgrensregnskab* er indsatsfaktorer samt bruttoudbytte og driftsomkostninger fordelt på driftsgrene, dels på grundlag af særskilt udarbejdede nøgletal, dels i henhold til de indberettede regnskabers oplysninger om afgrødearealer og husdyrhold. Omregningen indebærer en beregning af den interne omsætning af grovfoder, biprodukter, husdyr og husdyrgødning, således at driftsgrensregnskaberne udtrykker de enkelte driftsgrenes samlede økonomi. Dette medfører anvendelse af nye variable i forhold til de direkte indberettede variable, og grundlaget for den interne omsætning og de dertil knyttede variable er nærmere beskrevet i kompendiet. Definitionen af de øvrige variable er identisk med de definitioner, som er beskrevet i Serie A nr. 88 og Serie G nr. 8.

Sigtet med beregningerne er at kunne opstille resultater for alle driftsgrene efter nedenstående skitse.

Produktionsoplysninger

Faktorindsats

Produktionsværdi inkl. direkte tilskud

$$\begin{aligned} & - \underline{\text{Omkostninger I}} \quad (\text{Variable omkostninger}) \\ & = \text{Dækningsbidrag I} \\ & - \underline{\text{Omkostninger II}} \quad (\text{Delvis variable omkostninger}) \\ & = \text{Dækningsbidrag II} \\ & - \underline{\text{Omkostninger III}} \quad (\text{Faste omkostninger}) \\ & = \text{Nettooverskud} \\ & + \underline{\text{Arbejdsindsats}} \quad (\text{Værdi af egen og lønnet arbejdskraft}) \\ & = \text{Lønningsevne} \end{aligned}$$

Dog gælder denne opstilling ikke fuldt ud for grovfoderproduktion, hvor hovedsigtet er at vise de forbundne omkostninger.

Omkostninger, øvrige indsats samt tilskud vedrørende grovfoderproduktion er medregnet under de driftsgrene, hvor grovfoderet anvendes, dvs. primært i kvægsektoren. I beregningen af lønningsevnen for husdyrdriftsgrenene indgår følgelig også arbejdsindsatsen og omkostningerne ved grovfoderproduktion.

Til beregning af driftsgrensstatistikken er anvendt nøgletal. Nøgletallene er i betydeligt omfang tilvejebragt ved regressionsanalyser på det indberettede regnskabsmateriale. Ved fordelingerne er der endvidere benyttet normalt og statistik fra landboorganisationerne.

Generelt er der lagt mindre vægt på regressionsanalyserne for de økologiske bedrifter end ved analyserne for de konventionelle bedrifter. Dette skyldes primært, at stikprøven er væsentlig mindre og analyserne derfor mere usikre.

Økologiske bedrifter – sammenligningsgrupper og grupperinger

Tabellerne vedrørende økologisk produktion indeholder også resultater fra tilsvarende konventionelle bedrifter. De konventionelle bedrifter i sammenligningsgrupperne er udvalgt med henblik på optimal mulighed for sammenligning med de omlagte økologiske bedrifter. Hovedkriteriet har været at vise resultater for samme enhedsstørrelser for de respektive driftsgrene. Endvidere er der kun udvalgt bedrifter, hvor brugeralderen er under 55 år, hvilket medfører en gennemsnitsalder, som ligger tæt på gennemsnitsalderen for økologerne. Grunden til den selektive udvælgelse er, at det fra tidligere analyser vides, at fx arbejdseffektivitet varierer med driftsgrenens størrelse og brugerens alder.

Der vises ikke særskilte resultater for bedrifter under omlægning til økologisk drift. Disse bedrifter indgår dog sammen med de konventionelle og omlagte bedrifter i tabellerne 19 – 26 for alle bedrifter.

Ordforklaring	Table translations
<p>Læsevejledning: (A1) henviser til Serie A nr. 88 og variabelnummer 1. (55) henviser til Serie Bs variabelnummer 55.</p>	<p>References: (A1) refers to the Series A no. 88 variable 1. (55) refers to the present publication, variable 55.</p>
<p>1 Antal bedrifter. (A1) Det opregnede antal bedrifter med den pågældende driftsgren.</p>	<p>Number of holdings. (A1) The total count of holdings with the relevant line of production.</p>
<p>2 Stikprøve. (A2) Antal regnskaber anvendt i statistikken med den pågældende driftsgren.</p>	<p>Random sample. (A2) The number of accounts used in the statistics for the relevant line of production.</p>
<p>3 Dyr, antal. Produktionsstørrelsen på bedrifter med den pågældende husdyrproduktion.</p>	<p>Number of animals. Animal populations on holdings with the relevant line of production.</p>
<p>4 Areal, ha. Produktionsstørrelsen på bedrifter med den pågældende planteproduktion.</p>	<p>Area in ha. Production area on holdings with the relevant line of production.</p>
<p>DYR 5 Køer, stk. Gennemsnitligt antal årskøer pr. bedrift.</p>	<p>ANIMALS Number of cows. Average number of cows per year per holding.</p>
<p>6 Søer, stk. Gennemsnitligt antal søer pr. bedrift.</p>	<p>Number of sows. Average number of sows per year per holding.</p>
<p>7 Ungkreaturer, stk. Gennemsnitligt antal ungekreaturer pr. bedrift.</p>	<p>Young bovines. Average number of young bovines per year per holding.</p>
<p>8 Producerede slagtesvin, stk. Gennemsnitligt antal producerede slagtesvin pr. bedrift.</p>	<p>Number of slaughter pigs produced. Average number of slaughter pigs produced per holding.</p>
<p>9 Producerede slagtekalve, stk. Gennemsnitligt antal producerede slagtekalve pr. bedrift.</p>	<p>Number of slaughter calves produced. Average number of slaughter calves produced per holding.</p>
<p>10 Årsopdræt pr. ko. Gennemsnitligt antal opdræt pr. ko pr. bedrift.</p>	<p>Annual rearing calves per cow. Average number of rearing cattle produced per cow/holding.</p>
<p>11 Producerede smågrise pr. so. Antal producerede smågrise pr. so, opgjort ved 28 kg.</p>	<p>Annual piglet production per sow. Number of piglets produced per sow, counted at 28 kilos.</p>
<p>UDBYTTE OG PRISER 12 Høstudbytte, hkg pr. ha. Mængdeudbytte af korn, kartofler m.v. i salgsafgrøder.</p>	<p>YIELDS AND PRICES Crop yield, hkg per ha. Yield from grains, potatoes, etc. measured in sales crops.</p>
<p>13 Høstudbytte, FE pr. ha. Udbytte i foderenheder (FE) i grovfoderafgrøder beregnet ved hjælp af amtsvise udbytteoplysninger.</p>	<p>Crop yield, feed units (FU) per ha. Roughage feed unit (FU) yields per ha, calculated from yield reports at county level.</p>
<p>14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko. Energikorrigeret mælkeudbytte, dvs. omregnet til et "standardmælkeudbytte" ved hjælp af fedt- og proteinprocent.</p>	<p>Standard milk yield, kg per cow. Milk yields, recalculated to an average fat/protein content.</p>

15	Tilvækst, pr. produceret dyr, kg. Produktion af slagtekalve udtrykt i kilo levende vægt.	Yield in kg per animal produced. Production of slaughter calves expressed in kilos of living weight yield.
16	Produktpris, kr. pr. hkg. Der indgår fast pris på internt omsat korn m.v.	Product price, DKK per hkg. Including fixed prices for in-holding turnover on cereals etc.
17	Mælkepris, kr. pr. kg. EKM. Den beregnede mælkepris.	Milk price, DKK per kilo, standard fat/protein. The calculated average grade milk price.
	AREALANVENDELSE	LAND USE
18	Vårbyg. Ha dyrket med vårbyg	Spring barley. Hectares of spring barley.
19	Vinterbyg. Ha dyrket med vinterbyg.	Winter barley. Hectares of winter barley.
20	Hvede. Ha dyrket med hvede.	Wheat. Hectares of wheat.
21	Rug. Ha dyrket med rug.	Rye. Hectares of rye.
22	Havre og andet korn. Ha dyrket med andet korn.	Oats and other cereals. Hectares of other cereals.
23	Areal med grovfoder. Ha dyrket med grovfoder til eget brug på bedriften (24+25+26).	Roughage, hectares. Acreage of roughage for in-holding consumption (24+25+26).
24	Foderroer. Ha dyrket med foderroer.	Fodder beets. Hectares of fodder beets.
25	Græs. Ha dyrket med græs.	Grass. Hectares of grassland.
26	Majs og helsæd. Ha dyrket med majs og helsæd, herunder ærtehelsæd.	Corn and total crops. Hectares of corn and total crops, including pulses.
	FODERFORBRUG	FODDER CONSUMPTION
27	Foderforbrug, FE. Foderenheder (FE) pr. produktionsenhed (28+...+34).	Fodder consumption, FU. Feed units (FU) per production unit (28+ ... +34).
28	Korn og kraftfoder. Købt korn og kraftfoder samt hjemmeavlet korn. Omregnet til FE ud fra priser og standardfoderforbrug.	Cereals and concentrates. Purchased cereals and concentrates, as well as in-holding produce. Re-calculated as FU based on prices and standard feed requirements.
29	Melasse, mask, roepiller m.v. Køb omregnet til FE.	Molasses, draff, beet concentrates, etc. Purchases re-calculated to FU.
30	Indkøbt grovfoder. Købte foderroer og græs/grønfoder. Omregnet til FE.	Purchased roughage. Fodder beet and grass/green fodder purchases. Expressed as FU.
31	Halm og andre biprodukter. Internt anvendt handelsroetop og frøgræs-halm, samt købt og internt anvendt halm. Omregnet til FE.	Straw and other by-produce. In-holding consumption of beet leaves, grass seed hay, and straw. Expressed as FU.
32	Hjemmeavlede roer inkl. top. Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.	In-holding beets, foliage included. The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.
33	Hjemmeavlet græs. Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.	In-holding grass. The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.

- 34 Hjemmeavlet majs og helsæd.** Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.
- 35 ARBEJDSTIMER**
Arbejdsindsats, timer. Det anvendte antal arbejdstimer (37+38).
- 36 Arbejdsindsats, timer pr. ha.** Det anvendte antal arbejdstimer pr. ha.
- 37 Staldtimer.** Arbejdstimer anvendt direkte i husdyrholdet.
- 38 Grovfodertimer.** Arbejdstimer anvendt på grovfoder, beregnet pr. produktionsenhed for dyr, der får grovfoder.
- LANDBRUGSAKTIVER**
- 39 Landbrugsaktiver, primo.** (A32) Værdi af samlet kapitalindsats primo (40+...+48).
- 40 Lagerbeholdninger.** Beholdninger primo af såvel høstede afgrøder som beholdninger af kunstgødning, foder og andre hjælpestoffer.
- 41 Beholdning af pelsdyrskind.** Pelsdyrskind primo.
- 42 Besætning.** (A34) Husdyr primo.
- 43 Inventar.** (A35) Inventar primo.
- 44 Mælkekvote.** Værdi primo af bedriftens mælkekvote.
- 45 Bygninger.** Bedriftens forskelsværdi primo. Anvendes som udtryk for bygningsværdien for landbrugsbygninger.
- 46 Jord inkl. jordbeholdninger.** Værdien primo af jord (47) og udsæd, gødning m.v. i jorden primo.
- 47 Jord.** Grundværdien primo, den offentlige vurdering.
- 48 Grovfoder.** Værdien af landbrugsaktiver brugt ved egen produktion af grovfoder, beregnet pr. produktionsenhed for dyr, der får grovfoder.
- PRODUKTIONSVÆRDI**
- 49 Produktionsværdi.** Produktionens samlede værdi inkl. internt omsætning og tilskud (51+...+57).
- 50 Produktværdi.** Værdi af produktion ekskl. tilskud (51+...+56).
- In-holding corn and silage cereals.** The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.
- LABOUR INPUT**
- Labour input, hours.** The total number of working hours (37 + 38).
- Labour input, hours/ha.** The number of working hours per hectare.
- Stable hours.** Working hours spent in direct contact with head.
- Roughage hours.** Work hours spent producing roughage, calculated per production unit for roughage-dependent head.
- AGRICULTURAL ASSETS**
- Agricultural assets, primo.** (A32) The value of total holding capital assets primo (40+...+48).
- Stocks.** Primo stocks of crops, fertilizers, feed stock, and other production assets.
- Pelt stock.** Primo stocks of pelts.
- Livestock.** (A34) Primo head population.
- Equipment.** (A35) Primo value of equipment.
- Milk quota.** Primo value of the holding milk quota.
- Buildings.** The production building value primo.
- Land, including stocks in ground.** Primo value of land (47) and seed, fertilizer etc.
- Land.** Primo property value, public taxation value.
- Roughage.** Value of assets spent producing roughage, calculated per production unit for roughage-dependent head.
- PRODUCTION VALUE**
- Production value.** The total production value, including in-holding turnover and subsidies. (51+ ...+57).
- Product value.** Production value minus subsidies (51+ ... +56).

51	Hovedprodukt, planteproduktion. Værdi af solgt og internt anvendt hovedprodukt, fx korn, ærter eller kartofler.	Main crop, plant production. Value of sold or in-holding consumed main crop such as cereals, peas, or potatoes.
52	Biprodukt, planteproduktion. Værdi af solgt og internt anvendt biprodukt, fx halm, frøgræs eller sukkerroetop.	By-product, plant production. Value of sold or in-holding consumed by-product such as straw, seed grass, or beet foliage.
53	Mælk. Salg af mælk.	Milk. Milk sales
54	Æg. Salg af æg.	Eggs. Egg sales.
55	Værdi af tilvækst. Salg af husdyr samt værdi af besætningsforskydninger, intern omsætning og anvendelse i husholdningen.	Value of gain. Head sales, the value of head changes, in-holding turnover, and in-house consumption.
56	Husdyrgødning. Værdi af internt anvendt husdyrgødning fastsat ud fra købspris på næringsstofferne som i kunstgødning.	Manure. Value of in-holding use of manure, assessed on purchase value of equivalent amounts of fertilizer.
57	Tilskud i alt. (A57) Sum af tilskud til driftsgrenen (58+59+60).	Subsidies, total (A57) Sum of subsidies for the specific line of production (58+59+60).
58	Specifikke tilskud. Tilskud, som direkte kan henføres til en bestemt driftsgren, fx arealtilskud, frøtilskud samt ammeko- eller handyrpræmie.	Subsidies, specific. Subsidies for one specific production (acreage payments, seeds subsidies, subsidies for suckling cows, subsidies for male calves).
59	Generelle tilskud. (A60) Tilskud, som er rettet mod bedriften, fx investerings- og finansieringstilskud samt tilskud til økologisk produktion.	General subsidies. (A60) Improvement schemes, investment schemes, organic production, young farmers etc.
60	Tilskud vedrørende grovfoder. Tilskud til grovfoder, beregnet pr. dyr, der får grovfoder.	Roughage subsidy. Production subsidy, calculated per roughage-dependent animal.
TILVÆKST		
61	Salg af køer. Værdi og antal køer, der er solgt eller døde, udregnet pr. ko.	VALUE GAIN, LIVESTOCK Sales, cows. Value and number of cows sold or dead, calculated per cow.
62	Salg af kvier. Værdi og antal kvier, der er solgt eller døde, udregnet pr. kvie.	Sales, heifers in-calf. Value and number of heifers sold or dead, calculated per heifer.
63	Salg af kalve. Værdi og antal kalve, der er solgt eller døde, udregnet pr. kalv.	Sales, calves. Value and number of calves sold or dead, calculated per calf.
64	Salg og intern overførsel af spædkalve. Værdi og antal spædkalve, der er solgt eller døde, udregnet pr. spædkalv. Ved intern overførsel er der udregnet en intern pris.	Sales and in-holding transfer, suckling calves. Value and number of calves sold or dead, calculated per calf. In-holding transfers calculated by special price.
65	Intern overførsel af spædkalve. Værdi og antal spædkalve, der er internt overført. Intern pris er udregnet.	In-holding transfer, suckling calves. Value and number of suckling calves transferred in-holding. Internal price calculated.
66	Intern overførsel af kælvkvier. Værdi og antal kvier, der er internt overført. Intern pris er udregnet.	In-holding transfer, heifers-in-calf. Value and number of heifers transferred in-holding. Internal price calculated.
67	Køb af køer og kælvkvier. Værdi og antal af eksternt køb.	Purchase of cows and in-calf heifers. Value and number of external purchases.

68	Køb af kalve og kvier. Værdi og antal af eksternt køb.	Purchase of calves and heifers. Value and number of external purchases
69	Køb af kalve. Værdi og antal af eksternt køb.	Purchase of calves. Value and number of external purchases
70	Statusforskydning. Ændring af besætning fra primo til ultimo i værdi og antal.	Head changes. Changes in value and number from primo to ultimo.
71	Konjunkturandel af statusforskydning. Andel af værdiændring som skyldes statuspriser.	Price-related livestock value changes. The part of (70) which is due to price changes.
	OMKOSTNINGER	COSTS
72	Omkostninger I. (Variable omkostninger) (73+...+77)+(79+...+84)+(86+...91).	Costs I. (Variable costs) (73+...+77)+(79+...+84)+(86+...91).
73	Udsæd. (A62) Købt samt internt anvendt udsæd.	Seed. (A62) Purchased and in-holding produced seed.
74	Kunstgødning. Købt kunstgødning.	Fertilizer. Purchased fertilizer.
75	Økologiske gødningsstoffer indkøbt. Købt godkendt gødning til økologisk produktion.	Organic fertilizer purchases. Fertilizers approved for organic production.
76	Husdyrgødning. Værdien af husdyrgødning fra egne husdyr samt indkøbt.	Manure. Value of manure, both purchased and produced.
77	Kemikalier. (A65) Pesticider m.v. inkl. afgifter.	Pesticides etc. (A65) Pesticides including taxes.
78	Foder. (79+80).	Feed. (79+80).
79	Korn og kraftfoder. Købt korn og kraftfoder samt hjemmeavlet korn.	Cereals and concentrates. Purchased and produced cereals and concentrates.
80	Indkøbt grovfoder. Melasse, foderroer, grønfoder samt internt anvendte biprodukter.	Purchased roughage. Molasses, fodder beets, green feeds, and in-holding by-products.
81	Energi. (A67) Brændstof samt el og anden energi.	Energy. (A67) Gasoline, electricity, fuel oil, and other energy.
82	Maskinstation. (A74) Mejetærskning, presning, gødningskørsel m.v.	Contract operations. (A74) Combine harvesting, straw baling, manure and fertilizing etc.
83	Andre planteproduktionsomkostninger. Dækker bl.a. tørring, lagerleje, plastic m.v. samt vand og grøngødning i de økologiske bedrifter, såfremt det er oplyst.	Other plant production costs. Drying, storage rental, plastic, etc. as well as water and green manure for organic holdings if stated.
84	Dyrlæge og medicin. (A76).	Veterinary services and pharmaceutical costs. (A76).
85	Diverse husdyromkostninger. (86+87+88).	Other livestock costs. (86+87+88).
86	Inseminering.	Insemination.
87	Kontrolomkostninger.	Control costs.
88	Øvrige husdyromkostninger. Omfatter bl.a. kløvbeskæring, strøelse og vand.	Other livestock costs. Claw cutting, bedding straw, water, etc.

89	Rentebelastning, beholdninger. 4 pct. af aktivværdien. (0,04 * Lagerbeholdninger, primo(41)).	Calculated interest, stocks. 4 per cent of asset value (0,04*primo stocks (41)).
90	Rentebelastning, besætning og beholdninger. 4 pct. af aktivværdien. (0,04 * (Lagerbeholdninger (40) + Besætning (42))).	Calculated interest, livestock and stocks. 4 per cent of asset value. (0.04*(stocks (40)+livestock(42))).
91	Omkostninger I vedr. grovfoder. Variable omkostninger overført til relevante husdyrgrene.	Costs I, regarding roughage. Variable costs, transferred to specific livestock production.
92	Omkostninger II. (Delvis variable omkostninger). (93+95+96+97+98).	Costs II. (Partly variable costs). (93+95+96+97+98).
93	Arbejdsindsats. (A27) Værdi af egen og lønnet arbejdskraft. Egen arbejdskraft aflønnes til 136 kr. pr. time i 2003.	Labour costs. (A27) Total labour input, both paid and unpaid. Unpaid labour input value in 2003 is DKK 136/hour.
94	Inventar. Samlede omkostninger til inventar (95+96).	Equipment. Total equipment costs (95+96).
95	Vedligeholdelse, inventar. (A72).	Maintenance, equipment. (A72).
96	Afskrivning, inventar. (A83).	Depreciation, equipment. (A83).
97	Rentebelastning, inventar. 4 pct. af aktivværdien.	Calculated interest, equipment. 4 per cent of asset value.
98	Omkostninger II vedr. grovfoder. Overførte grovfoderomkostninger II.	Costs II, regarding roughage. Transferred roughage costs II.
99	Omkostninger III. (Faste omkostninger). (100+106+...+110).	Costs III. (Fixed costs). (100+106+...+110).
100	Diverse inkl. afgifter. (101+102+103+104).	Miscellaneous costs including taxes. (101+102+103+104).
101	Skatter og afgifter.	Taxes in general.
102	Energiavgift. (A68) Ikke refunderet CO ₂ -avgift.	Energy tax. (A68) Includes non-refundable CO ₂ tax.
103	Forsikringer. (A78).	Insurance. (A78).
104	Diverse omkostninger. (A79) Bilomkostninger, regnskabsføring m.v.	Miscellaneous costs. (A79) Business share of private car, bookkeeping, etc.
105	Bygninger. Samlede omkostninger til driftsbygninger (106+108).	Buildings. Total costs of production buildings (106+108).
106	Vedligeholdelse og afskrivninger, bygninger.	Maintenance and depreciation, buildings.
107	Vedligeholdelse og afskrivninger, grundforbedringer.	Maintenance and depreciation, land improvements.
108	Rentebelastning, bygninger. Beregnet som 4 pct. af aktivværdien; ved malkekøer tillige rentebelastning af mælkekvote.	Calculated interest, buildings. Calculated as 4 per cent of asset value. For dairy cows, this includes value of milk quota.

109	Rentebelastning, jord. Beregnet som 4 pct. af aktivværdien af jord og jordbeholdninger plus forpagtningsafgiften.	Calculated interest, land. Calculated as 4 per cent of asset value plus tenancy payment.
110	Omkostninger III vedr. grovfoder. Overførte grovfoderomkostninger III.	Costs III, regarding roughage. Transferred roughage costs III.
111	Omkostninger i alt. Samlede omkostninger (72+92+99).	Total costs. (72+92+99).
112	Nettoomkostninger. Omkostninger i alt (111) fratrukket tilskud i alt (57).	Net costs. Total costs (111) minus subsidies (57).
	GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE	ROUGHAGE COSTS PER FU
113	Omkostninger I. Grovfoderomkostninger I beregnet som øre pr. foderenhed.	Costs I. Roughage costs I, calculated as DKK per 100 FU.
114	Omkostninger II. Grovfoderomkostninger II beregnet som øre pr. foderenhed.	Costs II. Roughage costs II, calculated as DKK per 100 FU.
115	Omkostninger III. Grovfoderomkostninger III beregnet som øre pr. foderenhed.	Costs III. Roughage costs III, calculated as DKK per 100 FU.
116	Omkostninger i alt. Grovfoderomkostninger i alt beregnet som øre pr. foderenhed.	Total costs. Total roughage costs, calculated as DKK per 100 FU.
117	Tilskud. Tilskud pr. foderenhed, beregnet som øre pr. foderenhed.	Subsidies. Subsidy per FU, calculated as DKK per 100 FU.
118	Nettoomkostninger. Grovfoderomkostninger minus tilskud, beregnet som øre pr. foderenhed.	Net costs. Roughage costs minus subsidy, calculated as DKK per 100 FU.
	OVERSKUDSBEGREBER	PROFIT CONCEPTS
119	Dækningsbidrag I. Produktionsværdi (49) minus Omkostninger I (72).	Contribution margin I. Production value (49) minus Costs I (72).
120	Dækningsbidrag II. Produktionsværdi (49) fratrukket Omkostninger I (72) og Omkostninger II (92).	Contribution margin II. Production value (49) minus Costs I (72) and Costs II (92).
121	Nettooverskud. Produktionsværdi (49) – Omkostninger i alt (111).	Total profit. Production value (49) minus Total Costs (111).
122	Nettoudbytte. Nettooverskud (121) + (Landbrugsaktiver (39)*0,04).	Net output. Operating profit (121) + (Agricultural assets (39)*0,04).
123	Lønningsevne. Nettooverskud (121) + Arbejdsindsats (93). Ved kvæg indgår arbejdsindsats fra overførte grovfoderomkostninger II.	Labour income. Operating profit (121) + Labour costs (93). For cattle labour costs from transferred roughage costs II are also included.
124	Lønningsevne, kr. pr. time. Beregnet pr. arbejdstime på driftsgrenen.	Labour income, DKK per hour. Calculated per labour input hour for the specific production line.
125	Forrentningsprocent. Beregnet aflønning af landbrugsaktiverne. (Nettooverskud (121)/Landbrugsaktiver (39))*100.	Rate of return. Calculated rate of return for agricultural assets ((Operating profit (121)/Agricultural assets (39))*100).

DEFINITION PÅ UDVALGTE BEGREBER:

Årsko. En ko der har stået i bedriften i 365 foderdage.

Årso. En so der har stået i bedriften i 365 foderdage.

Producerede slagtekalve. Summen af antal solgte + antal døde + antal til naturalier + halvdelen af besætningsforskydningen.

Producerede slagtesvin. Summen af antal solgte + antal døde + antal til naturalier + antal overført til soholdet + halvdelen af besætningsforskydningen.

Høns. Resultaterne i denne statistik er baseret på bedrifter med mindst 500 årsdyr. Enheden for høns er 100 årsdyr. I høns indgår også hønniker.

Slagtekyllinger. Resultaterne i denne statistik er baseret på bedrifter med mindst 5000 producerede kyllinger. Enheden for kyllinger er 1000 producerede kyllinger.

Mink. Enheden for mink er pr. årstæve.

Omlagt økologisk bedrift. En bedrift, der har været omlagt i hele regnskabsåret og hvor hele årets produktion er markedsført til økologiske priser.

SELECTED DEFINITIONS:

Annual cow. A cow present on the holding for 365 feed days.

Annual sow. A sow present on the holding for 365 feed days.

Slaughter calves produced. The sum of sold + dead + consumed animals + half the live-stock value changes.

Slaughter pigs produced. The sum of sold + dead + consumed + transferred animals + half the livestock value changes.

Hens. The results in this statistic are based on holdings with minimum 500 annual animals. The unit for hens is 100 annual animals. Young hens are included.

Broilers. The results in this statistic are based on holdings with minimum 5000 produced chickens. The unit for chickens is 1000 produced chickens.

Mink. The unit for mink is per annual breeder female.

Steady state holding. A holding, which has been organic in the whole accounting year and where the entire annual output is marketed at organic prices.

English abstract:

Economics of Agricultural Enterprises 2003

Compared to 2002, labour income per hour on conventional holdings increased for cereals due to increasing yield and higher prices whereas labour income dropped for pigs due to continuing low prices of pig meat. Other cash crops showed a significant increase in labour income per hour. For milk production the situation was unchanged.

Steady state organic holdings with cereals had a higher labour income per hour than conventional holdings with cereals. The difference mainly occurs due to higher prices of organic cereals since costs are only slightly lower in organic than conventional production.

Labour income per hour for organic milk producers was a little higher than for conventional producers. Milk yield per cow increased with the size of holding in organic milk production and on the large organic dairy farms labour income per hour was twice as high as on the small organic dairy farms.

Conventional holdings

Cash crops

Labour income per hour for production of cereals as a whole increased by DKK 50 compared to 2002 leading to a result of 4 DKK per hour, cf. table 1.2. The production value of cereals rose because of higher prices of cereal and a somewhat higher yield. Costs increased by DKK 101, which was due to an increase in costs III and a decrease in costs I and II.

Labour income per hour rose for each individual species of cereal, cf. figure 1 and table 2. The lowest labour income was DKK -27 per hour from winter barley, while spring barley, rye and wheat made labour incomes of DKK 12, -11 and 4 per hour respectively.

Labour income from peas rose by DKK 26 to DKK 86 per hour, while labour income from rape rose to DKK 84 whereas set-aside dropped even further to DKK -241 per hour.

Grass seeds, potatoes and sugar beet had a considerably higher labour income per hour than cereals, see figure 1 and table 4. For grass seeds, labour income rose by DKK 110 to DKK 202 per hour. Grass seeds, however, is not a homogenous group and variability among holdings was high. Potatoes not used for starch had a labour income of DKK 191 per hour, while potatoes for starch and sugar beet made labour incomes of DKK 228 and 232 respectively, see table 4. This is the result of a better product price and for sugar beet also a higher yield than in 2002.

Costs of production for potatoes and sugar beet were twice as high as for cereals, peas and rape cf. tables II and III, since these crops are more labour intensive. The high costs are more than balanced by the high production value. The total profit was positive for grass seeds, starch potatoes and for sugar beet, but negative for other cash crops cf. tables II, III and table 2 and 4. Total profit from starch potatoes and sugar beet must be considered in the light of the common agricultural policy of the EU.

The production value of spring barley is normally higher on clay soils than other types of soil, cf. table 3, but costs are also slightly higher. This was also the case in 2003. Capital input (agricultural assets, opening valuation) was significantly higher for clay soil than for other types of soil. The return from spring barley grown on clay soil had to pay calculated interest of an asset value that was DKK 14,000, 19,000 and 25,000 higher per hectare than spring barley grown on mixed soils, fine sand and coarse sand respectively. The total profit was negative for all types of soil.

Roughage

Maize had the lowest net costs of DKK 1.12 per feed unit, while silage cereals and fodder beet had the highest net costs of DKK 1.71 and 1.69 respectively. Net costs of temporary and permanent grass were DKK 1.22 and 1.49 respectively. Yield of silage cereals, however, does not include follow-up crops and hence the price per feed unit will decrease depending on the use of the field after harvest.

The high labour input per feed unit of fodder beet makes this crop the most expensive fodder crop.

However, in the light of the roughage yield in 2003 the removal of subsidies will make net costs of silage cereals rise by 26 percent and thereby silage cereals will be the most expensive roughage to produce, cf. figure 2.

Cattle

Labour income from dairy cows was DKK 138 per hour, cf. figure 3, which corresponded to the level of 2002. Production value dropped DKK 97 and total costs rose DKK 61 while the number of labour hours fell by 1.2 hours per cow. Labour income of suck cows fell to DKK -37 and income of rearing cattle continued to be negative. The labour income from bulls fell from DKK 121 to DKK 86 per hour due to a small fall in product price and higher costs.

In large herds of dairy cows, fewer hours are used per cow than among smaller size groups, cf. table V, which is due to economies of scale.

Costs are highest in small herds, because of a higher labour input cf. table 7.1 and 7.2. This is the main reason why labour income per hour is higher in large herds than in small. However, variability is high also within size groups.

Pigs

In 2003 labour income from sows and piglets made another significant drop and ended up at a negative figure of DKK -6 compared to DKK 106 in 2002, cf. table 9 and VI. Also baconers showed a negative labour income per hour and dropped by DKK 61 to DKK -75. The drop is caused by low prices of piglets and baconers.

Costs only varied little within the different size groups in herds with sows and piglets. However the production value of sows and piglets was higher in large herds than in small, because more piglets per sow were produced in the large herds. Operating profit was negative for all size groups although there was considerable variation within the different groups.

For herds with baconers operating profit was negative for all size groups. Production value only showed minor differences among the size groups, but costs decreased with increasing size of the herds, cf. table VII. Again variation within the size groups was significant.

The number of herds with sows and piglets fell by 12 %, whereas the average size of the herd rose by 5 to 234 sows, cf. table 9. At the same time, each herd on average produced 90 piglets more than in 2002. The number of herds with baconers fell by 7 %, while the number of baconers produced per herd rose by 8 %, i.e. an increase of 207 baconers per herd.

Poultry and mink

Labour income rose for laying hens, but fell for broilers, cf. figure 4. However, the relatively small sample of holdings and differences between types of production leave no room for further statistical analysis.

Labour income from mink dropped from DKK 176 per hour in 2002 to DKK 124 in 2003. Costs were almost unchanged.

Cost structure

Characteristic of pig and poultry production is that costs I (variable costs) make up a large share of total costs, for broilers more than 80 %, cf. figure 5. Costs II, where labour input is the majority, is a large part for mink, and costs III (overheads) is highest for the cash crops, cf. figure 5.

Returns from the main enterprises

In order to throw light on the relative shares of production values and resources, contributions from main enterprises are shown in tables 10-14. The situation for an average conventional holding, and for subgroups, is shown.

The average gross margin I per holding amounted to DKK 1,178,000, corresponding to a 2 % increase compared to 2002. This can be explained by a slightly larger in-

crease in production value compared to costs I. The structural development continued and the average holding reached a total of 103.3 hectare in 2003 compared to 97.9 hectare in 2002.

The relative contributions to some major entries in 2003 are shown in table 10.1. It can be seen that the production of cattle and roughage occupied 35.4 % of the labour input and 26.2 % of the capital input, but contributed with 62.8 % of the labour income. The production of pigs occupied 26.7 % of the labour input and 20.6 % of the capital input, but showed a negative labour income.

From the relative distribution of direct subsidies it can be seen that cereals, peas, rape and set-aside got the largest part of these subsidies followed by cattle and roughage.

Steady state organic holdings

Results from steady state organic holdings and for comparable groups of conventional holdings are shown in tables 15.1-18.2. Criteria for comparable groups are that age of holder and size of enterprise are similar to those of the organic holdings, so that differences in economic results can be attributed to whether the holding is organic or conventional.

Cereals

For organic cereals, labour income rose by DKK 2 to DKK 63 per hour in 2003. This is due to only minor changes in product prices, yield and costs, cf. table 15.1 and 15.2.

The yield of cereals of organic holdings was 39.5 quintals per hectare in 2003, which is 17.5 quintals less than in conventional production, cf. table 15.1. Because of higher product prices and subsidies, the total production value was DKK 602 higher on organic holdings, cf. table 15.2. Operating profit was negative for both methods of production, but DKK 949 higher on organic than conventional holdings. The labour income was DKK 63 per hour for organic cereals, but DKK -13 for conventional cereals.

The difference between organic and conventional production appears particularly among variable costs. Conventional holdings used almost half of their variable costs of DKK 3,174 per hectare for fertilisers and chemicals and almost a quarter for contract operations, cf. figure 6. Organic holdings, with variable costs of DKK 2,641, spent more on contract operations and seed than conventional holdings, but only 12 % on organic fertilisers. Thus the distribution of variable costs illustrates the difference in production method.

Spring barley is the most common cereal on organic as well as comparative conventional holdings, cf. table 15.1, while more rye and oats, but less wheat is grown on organic holdings compared to conventional holdings. Labour income from organic spring barley, wheat and rye was DKK 46, 67 and 81 per hour respectively, cf. table 16, while the figures for conventional farming were DKK 0, -8 and -30.

Roughage

The production of roughage on organic holdings has a different structure than on conventional holdings. Areas with temporary grass were more than 30 % larger on organic cattle holdings compared to conventional ones, cf. table 17. In total, grass areas are twice as high on organic compared to conventional holdings, cf. table 18.1. Net costs for temporary grass and silage cereals were slightly higher per feed unit on organic holdings than on conventional, cf. table 17. Yield was lower on organic holdings, so even with lower costs per hectare, organic roughage was more expensive to produce.

Milk production

The number of steady state organic milk producers decreased for the second consecutive year. In 2003 there were 566 of them, which is 12 % fewer than in 2002. At the same time, the size of the average herd increased by 7 cows to a total of 92, cf. table 18.1.

In 2003, labour income from organic milk production was DKK 100 per hour or DKK 10 more than in the previous year. Compared to the comparable conventional holdings this is DKK 5 more per hour cf. table 18.2.

In large herds with 80 cows or more, labour income is almost twice as high as in smaller herds cf. table 18.2, illustrating economics of scale. In large herds, less labour is used per cow and the yield of milk per cow is 184 kilograms higher. The smaller herds get a lower price for the milk than the large herds, cf. table 18.1.

Milk yield on organic holdings rose to 7,261 kilograms per cow compared to 8,352 kilograms in conventional production. The price of organic milk fell by DKK 0.09 to DKK 2.73 per kilogram compared to DKK 2.32 for conventional milk, which is DKK 0.10 lower than the year before. Thus the difference in price between the two types of milk rose by DKK 0.01 to DKK 0.41.

Total costs in organic production were DKK 926 higher per cow than in conventional production, and since the product value was DKK 938 higher, this could cover the extra costs of organic milk production, cf. table 18.2. Costs I were only DKK 369 higher for conventional than organic production, while costs II and III were DKK 824 and 471 higher for organic than conventional production, cf. table 18.2.

Summary tables – all full-time holdings

In tables 19-26, results for all full-time holdings (conventional and organic) for major enterprises are shown for the years 1999-2003. On the home page of FOI (www.foi.dk), results from 1991-2003 can be found for several enterprises. Particularly when looking at costs, it can be an advantage to see developments over several years since short-term changes can have accidental causes such as climatic variations.

The average size of production unit is rising for most enterprises, cf. figure 7. The structural development has been significant in particularly pig and dairy production. At the same time, more and more piglets are produced per sow just as the yield of milk per cow is rising. Yield of for instance wheat, however, has not risen at the same rate.

Milk production has had the most stable labour income, while that of pig production has been the most variable. The reason for this is the fact that while milk and beef prices are supported by EU-quotas and intervention prices, pig prices are to a large extent subject to market mechanisms.